

Museu Marítim de Barcelona

Memòria 2021







Continguts

Presentació del president delegat	4
Valoració del director general	5
1. Col·leccions	6-15
2. Gestió del coneixement	16-17
3. Exposicions	18-21
4. Activitats	22-25
5. Educació	26-31
6. Comunicació i màrqueting	32-35
7. Cooperació	36-39
8. Responsabilitat social	40-45
9. Gerència	46-59
10. El Museu en dades	60-61

Presentació del president delegat



L'any 2021 el Museu Marítim de Barcelona va iniciar una nova etapa. Amb la designació de la nova direcció era el moment d'agrair la feina feta als anteriors directors i de posar en mans de la nova direcció la responsabilitat de consolidar i revitalitzar la institució en tots els sentits.

No cal dir que un canvi com aquest, en període pandèmic i amb una situació econòmica que convida a la moderació, resulta difícil. Malgrat això, el Museu Marítim de Barcelona no ha aturat l'activitat, ni els serveis.

Aquesta memòria corresponent a l'exercici 2021, que cal llegir sense oblidar el context, mostra una energia i una capacitat de treball que no ha d'aturar-se, sinó que esperem que vagi a més.

Les institucions que formen el Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona han donat tot el suport possible al Museu i al seu equip, amb la confiança que utilitzen amb eficiència i eficàcia el recursos al seu abast per a complir la seva missió vers la societat.

Ara, amb la vista posada en el 2022, és necessari recordar i avaluar la feina feta al llarg del 2021 i utilitzar aquesta lectura com a eina per a millorar el futur..

Joan Carles García Cañizares
President delegat
Consorci de les Drassanes Reials i
Museu Marítim de Barcelona



Valoració del director general



Malgrat que les circumstàncies no siguin les més favorables, el “Marítim” és una institució que ha demostrat capacitat de resistència i pervivència al llarg dels temps, els bons i els dolents. Dir que un museu amb més de noranta anys de vida és un museu jove potser resulta agosarat, però el Museu Marítim es troba en mans d'un equip que té il·lusió, ganes d'aprendre i ganes d'arriscar. És a dir, és jove en el sentit que mira al futur i no al passat, amb una mirada nostàlgica i endolcida pròpia de la vellesa.

Aquesta memòria corresponent al 2021 reflecteix un any singular en molts sentits. I especialment perquè marca l'inici d'un període de transició entre dos models. El 17 de maig, després d'un període llarg de provisionalitat (entre la jubilació del director Sr. Roger Marcet a l'estiu del 2018 i la direcció en funcions de la Sra. Elvira Mata fins al maig del 2021), el Consorci tenia un nou director general amb una missió concreta: posar-se al timó i traçar un nou rumb per al Museu.

No caldria recordar que el 2021 ha estat encara un any molt dur en relació amb la COVID-19: les restriccions en les activitats, la manca d'ingressos per visites i per lloguer d'espais, la limitació a la participació de voluntaris o estudiants en pràctiques, etc. En especial, la presència física de visitants i usuaris s'ha vist afectada per les condicions sanitàries generades per la pandèmia, que han condicionat l'afluència de públic de manera irregular al llarg de tot l'any. Aquesta situació externa, sumada a la gestió interna de la institució, des del punt de vista de personal, pressupost i programa, explica i justifica el caràcter mateix d'aquesta memòria. Malgrat això, o precisament per això, l'equip humà del Consorci està molt orgullós de la feina feta.

Per posar un exemple positiu, la necessitat de realitzar teletreball ha estat un obstacle però no un impediment per mantenir el Museu obert i actiu, present al món. En negatiu, cal consignar que el 2021 hem tingut un total de 117.002 visitants, un 56 % menys respecte del 2019, per exemple. Pel que fa als usuaris, hem atès presencialment 134.762 usuaris, fet que representa un 55 % menys respecte del 2019. Voldríem afegir a aquest còmput les persones que es beneficien d'una manera o una altra dels nostres serveis, i afegir-los a l'inventari: 2.371 usuaris virtuals, 267.592 usuaris per la via de la comunicació i

les xarxes socials i 87.087 visitants als espais del Museu (inclòs el Baluard).

Si considerem que el programa d'exposicions ha tingut un total de 112.940 visites, podem destacar la bona acollida que han tingut les exposicions temporals d'aquest any. La creu de la moneda és que no s'han pogut dur a terme activitats familiars o adreçades al públic general que apleguessin moltes persones, per motius sanitaris. Això ha fet que, en alguns casos, algunes activitats s'hagin dut a terme de manera virtual, com per exemple les Jornades de museus i educació o la VIII Jornada museu, gestió documental i arxiu, entre altres.

Un cop presentades aquestes xifres, voldríem manifestar que en la nova etapa del Museu Marítim tenim intenció de desviar-nos una mica de la quantitat i potenciar el factor qualitat, un dels grans capitals del Museu. Tot l'equip comparteix un interès particular a posar el focus en les persones, i no en les xifres. Cada usuari, cada visitant, és un ciutadà que mereix la màxima atenció. Un usuari satisfet és, a més a més, un amic del Museu i potser el millor propagandista de la institució. Per tant, el nostre objectiu de futur és servir als visitants i usuaris en les distàncies curtes, més enllà d'obtenir grans xifres.

Una de les feines més importants que hem realitzat, i que no surt en aquesta memòria, ha estat la de construir per al 2022 un pla d'actuació i un pressupost realistes. En el nostre cas, aquesta redefinició forma part de l'inici d'una nova etapa que ens ha de portar, en els anys futurs, a un replantejament general de les activitats i propostes expositives de la casa, així com del seu paper al món.

En resum, es podria dir que el 2021 s'ha caracteritzat, pel que fa al Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona, i al seu equip de treball, per tres paraules: incertesa, resistència i esperança.

Dr. Enric Garcia Domingo

Director general
Consorci de les Drassanes Reials i
Museu Marítim de Barcelona

Col·leccions

1.1. El fons de col·leccions



Continuem avançant en la incorporació de béns patrimonials testimoni de la cultura i el patrimoni marítim català

La preservació de les col·leccions és un treball discret, constant, que no s'atura mai, que no provoca grans titulars però que és, cal no oblidar-ho, el cor i el sentit primer del Museu Marítim de Barcelona, la cèl·lula mare de la institució.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Assegurar la salvaguarda i la protecció d'elements patrimonials en temps de pandèmia.
- Documentar les col·leccions per fer-les accessibles al públic.
- Ressaltar la importància de les col·leccions a través d'eines digitals com a mitjans de difusió.

ALGUNES DADES...

El Museu ha incrementat el seus béns patrimonials a través de les donacions, compres i comodat.

- Quantitat d'objectes que constitueixen la col·lecció a 31 de desembre de 2021: 386.367, desglossats de la manera següent: 329.040 fotografies, 2.763 cartes nàutiques, 8.857 objectes, 2.809 documents de col·lecció, 42.175 documents dels fons històrics i 723 plànols.
- Nombre d'objectes ingressats el 2021: 3.704, desglossats de la manera següent: 3.636

fotografies, 32 objectes, 14 documents de col·leccions, 2 cartes nàutiques i 20 documents de fons històrics.

- Nombre de fitxes d'inventari realitzades durant l'any: 141.
- Nombre de fitxes d'inventari revisades: 2.373.
- Nombre de fitxes digitalitzades: 141.
- Nombre d'objectes restaurats: 21.
- Nombre d'objectes cedits per a exposicions: 6.

CAL DESTACAR...

Els fons i col·leccions del Museu han continuat creixent durant l'any 2021, gràcies als esforços coordinats del personal tècnic i dels agents col·laboradors del museu, especialment els grups de voluntaris i l'Associació d'Amics de l'MMB, així com particulars que ens han fet confiança. També s'han continuat duent a terme aquelles tasques de classificació, documentació i difusió de les col·leccions que permeten mostrar aquests objectes i documents en el seu context. Finalment, s'ha millorat el treball de normalització de les facetes terminològiques de nom d'objecte, una tasca necessària per facilitar la recerca i la gestió de les col·leccions. Finalment, cal dir que la pandèmia no ha aturat el dia a dia d'aquest equip.





AFMMB
POSITIUS PAPER BIN
1800F - 1877F
mmb

AFMMB
POSITIUS PAPER BIN
1800F - 21877F
mmb

AFMMB
POSITIUS PAPER BIN
21878F - 27148F
mmb

AFMMB
POSITIUS PA

El Museu ha participat en tres exposicions externes, amb peces cedides temporalment. La primera, l'exposició *Mart. El mirall vermell*. Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), del 24 de febrer de 2021 a l'11 de juliol de 2021, amb les peces següents:

- Esfera armil·lar, titulat *Globus armil·lar A Paris chez Delamarche Geog. Rue du Foin Saint Jacques*, de College de Mtre Gervais, amb número d'inventari 170
- Esfera celeste, titulat *Uranographia caelum omne hic Complectens Illa pro utaucta et ad annum 1700. Completum MAGNO ab HEVELIO correcta est its, ejusex Prototypis sua noviter haec Ectypa veris Astronomiae cultoribus exhibet et conserant. Ger. et Leon Valk. Amstelaedamenses. Cum Privilegio. 1700*, amb número d'inventari 21154

La segona exposició ha estat *1.000 anys de ceràmica catalana*. Celebrant els 40 anys d'història de l'Associació Catalana de Ceràmica. Casa Galibern de Torroella de Montgrí, de l'11 de juny de 2021 al 12 d'octubre de 2021 i prorrogada per segona vegada fins al 27 de febrer de 2022, amb les peces següents:

- Plat de ceràmica decorat amb vora gallonada i dibuix de corbeta i peixos. Producció mataronina del segle XIX, núm. inv. 3845
- Plat de ceràmica blava sèrie anomenada "de petites fulles", núm. inv. 11058
- Plat de ceràmica decorat amb vora gallonada i dibuix de barca de mitjana. Producció mataronina del segle XIX, núm. inv. 3846

La tercera col·laboració ha estat *Alimentar Barcelona. Ciutat, proveïment i salut*. Museu d'Història de Barcelona, concretament al saló del Tinell, del 14 d'octubre de 2021 al 14 d'abril de 2022, amb la cessió temporal de la carta portolana de Gabriel de Vallseca, 1439, núm. inv. 3236.

1. 2. Fons d'imatges



El museu marítim de barcelona, referent en la posada en valor de la fotografia històrica

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Finalitzar el procés de preparació i presentació d'una exposició sobre materials de Joaquín Tusquets de Cabirol. La mostra retrata les seves percepcions del port de Barcelona durant els anys de postguerra (de 1939 a 1959).
- Treballar en el projecte sobre la col·lecció de temàtica marinera de Joaquim Pla Janini en el context de la fotografia de mar, el corrent pictorialista, i la tècnica del bromoli transportat. L'objectiu era inaugurar una exposició sobre aquest tema el 2022.
- Mantenir una presència intensa a les xarxes socials i als mitjans de comunicació, per tal de posar en valor el treball de l'arxiu fotogràfic del Museu.

ALGUNES DADES

- L'any 2021, l'arxiu fotogràfic ha ingressat 3.618 fotografies i un àlbum de fotografies del iot Rosa (c. 1929), a més de centenars de fotografies generades per la mateixa institució.
- Hem comprat en subhasta dues obres pictorialistes de temàtica marítima: un bromur de Joaquim Pla Janini i una còpia al carbó de Miquel Renom.
- L'arxiu fotogràfic continua coordinant, editant i redactant el Blog FOTOdeMAR, així com aportant fotografies a Flickr i Pinterest.

- El grup de Facebook “Fotografia de mar” té 3.300 seguidors. Cada diumenge es publica una fotografia en la secció “Mar de fotos”, per incitar al debat i observació del contingut de la imatge. Les xarxes socials ens ajuden a donar visibilitat als fons fotogràfics i activitats relacionades amb la fotografia.

CAL DESTACAR...

La feina del voluntariat en tasques de l'arxiu fotogràfic manté una intensa col·laboració amb els ciutadans i permet l'aprofitament de coneixement extern. Els voluntaris participen en la localització de materials, en la identificació i documentació, i també en tasques de difusió al costat de la institució.

S'han organitzat quatre sessions d'identificació de fotografies marítimes. Aquestes sessions ajuden a documentar i difondre les col·leccions fotogràfiques del Museu i també a conèixer imatges de col·leccions particulars. Les quatre sessions, enregistrades, es poden trobar a Youtube (submergibles i submarins; arquitectura naval i arquitectura interior; correus marítics espanyols, i grans velers).

S'han elaborat dues filmacions al voltant del pictorialisme a Catalunya; un audiovisual explica la tècnica del bromoli transportat i l'altre recull una entrevista realitzada a dues netes i un net de Joaquim Pla Janini, on expliquen la faceta més humana del fotògraf.

S'ha coordinat l'edició d'un llibre dedicat a l'art de fotografiar el mar, la tècnica del bromoli i el pictorialisme de Pla Janini, a publicar coincidint amb la inauguració de l'exposició. Porta per títol *Bromolis. Fotografia pictorialista de Joaquim Pla Janini*.

Un conveni de col·laboració entre la Universitat de Barcelona (Departament d'Arts i Conservació-Restauració) i el Museu Marítim de Barcelona ha permès estudiar el procediment tècnic del bromoli i del bromoli transportat d'algunes de les fotografies de la col·lecció Pla Janini del Museu. El Museu també ha participat del programa de recerca MOLAB (Mobile LABORatory) dins del marc IPERION HS (Integrated Platform for the European Research

Infrastructure ON Heritage Science).

Muntatge i inauguració de l'exposició *Imatges trobades. La Barcelona marítima de postguerra. El fons Joaquín Tusquets de Cabirol*.

Comissàries: Silvia Dahl i Elvira Mata. Es desenvolupen activitats al voltant de la mostra, com visites guiades a diferents col·lectius, i el III Concurs de fotografia marítima.

També s'ha executat el projecte de disseny de l'exposició *Bromolis. Fotografia pictorialista de Joaquim Pla Janini*. La mostra ha estat comissariada per Laura Covarsí, Silvia Dahl, Maria de los Santos Garcia-Felguera i David González. Incorpora també activitats al voltant de la mostra (per al públic familiar, per al públic adult i per al públic especialitzat en la fotografia patrimonial).

S'han publicat els números 6 i 7 de la revista Argo. Els dossiers centrals estan dedicats, respectivament, al corall vermell i a la candidatura UNESCO de la vela llatina com a Patrimoni de la Humanitat.

S'ha participat en la redacció de l'article “La fotografia en paraules: versió en català de l'AAT Getty elaborada pel Grup de Treball de Fotografia en Museus i Arxius”. Revista Lligall número 44 (2021). Els autors han estat la conservadora Silvia Dahl i els membres del Grup de Treball de Fotografia en Museus i Arxius Laia Foix, Maite Lingg, Pep Parer i M. Mercè Riera.

1.3. Fons d'arxiu externs



Al servei de la recerca i del coneixement

Els fons històrics, la seva gestió i el servei al públic formen part indisoluble d'un conjunt de recursos per a la recerca i la creació de coneixement. A la seva preservació s'hi ha sumat un esforç per incorporar-los a un escenari de creació de coneixement que els dona una nova dimensió.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Millorar el treball en equip amb les conservadores dels altres recursos en la gestió integral dels fons.
- Donar el millor i més complet servei als usuaris malgrat la situació pandèmica. S'han atès les consultes formulades pels usuaris, bàsicament consultes en línia, i s'han posat a disposició els documents físics a aquells que n'han necessitat la consulta directa.
- Incorporar el factor "comunicació i difusió" a la gestió dels fons històrics de manera proactiva.
- Preparació d'una guia d'arxiu en la qual poden conèixer els 24 fons històrics que gestiona el Museu, amb una breu descripció i la forquilla cronològica que abasta cada un d'ells.

CAL DESTACAR...

Arxiu Històric del Port de Barcelona: gestió de préstec/aixecament de dipòsit a demanda del personal del port. Suport a una recerca sobre la Torre del Relotge i el Moll de pescadors, relacionada amb la reforma d'aquesta espai. Elaboració de les memòries d'explotació del fons del Port de Barcelona dels anys 2019 i 2020 i seguiment del tractament de conservació preventiva d'una part de les caixes d'arxiu.

Fons Talleres Vulcano: primer tractament preventiu als positius fotogràfics de TNV ingressats de l'MHCB, seguint les indicacions d'un especialista en fotografia històrica. Posteriorment, s'ha fet una selecció i valoració dels materials fotogràfics que cal tractar i digitalitzar.

Fons Compañía Trasatlántica: es continuen desenvolupant els instruments de descripció del fons, i també s'atenen les diferents consultes rebudes sobre aquest fons, especialment sobre historials de personal. Cal destacar el treball de buidatge dels onomàstics dels llibres de fonda de la Trasatlántica per tal d'agilitzar les cerques d'individus que ens fan els usuaris.

Modelos Navales Riera: enguany s'ha definit l'accés al quadre de classificació del fons. Actualment aquesta informació completada es

pot consultar al RIM i, per tant, és accessible als usuaris.

Control de canvis massius, tesaus i millores al RIM: els canvis massius són un pas imprescindible per poder desenvolupar el cercador avançat del RIM, especialment pel que fa al camp de matèria.

Tutorització d'un treball en pràctiques sobre els metges de la marina mercant.

1.4. Fons bibliogràfic: molt més que una biblioteca



Potenciem el tracte personalitzat en les consultes presencials

L'any 2021 ha estat un any de reflexió i de creativitat. Hem pogut aparcar tasques, eines i processos que aportaven poc i hem deixat pas a noves idees que han començat a madurar. La Biblioteca ha restat oberta al públic sempre que els usuaris ho han sol·licitat prèviament. També s'ha continuat potenciant l'accés en línia als seus fons i serveis. Un servei més a mida i més personalitzat que mai.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Continuar l'adquisició, gestió i difusió de fons bibliogràfics i hemerogràfics de tema marítim.
- Donar a conèixer els fons a través del catàleg, les xarxes socials i les activitats (Obrim portes, Club de lectura, presentacions).
- Donar resposta a les consultes que arriben pels diferents canals.
- Mantenir el servei obert en plena pandèmia amb un sistema flexible de cita prèvia.
- Potenciar l'accés en línia als seus fons i serveis.

ALGUNES DADES

- Manteniment de les adquisicions: compra (34 volums), donació (97), intercanvi (3).
- Catalogació ampliada en 568 registres bibliogràfics, amb 869 de modificats. En total hi ha 23.234 registres bibliogràfics.
- S'han creat 733 registres d'exemplar i se n'han modificat 919. En total hi ha 29.908 registres d'exemplar.
- S'han creat 2 registres de holding (revistes) nous, i se n'han modificat 40. Ara hi ha un total de 384 registres holdings.
- Durant el 2021 s'han catalogat 22 llibres procedents del Consorci El Far, i a 31 de desembre consten 636 registres d'aquest fons. Del Llegat Campanera s'han creat 1.235 registres i a 31 de desembre consten 375 registres d'aquest fons.
- S'han atès un total de 337 usuaris presencialment i 349 de manera telemàtica.
- Hi ha un total de 676 usuaris registrats, durant l'any 2021 se n'han creat 53 de nous.
- S'han realitzat 282 préstecs (263 de la Biblioteca i 19 de la Reserva). Entre aquests, 5 préstecs interbibliotecaris (UB, Universitat de Vic, Universidad Carlos III i Universitat Jaume I).
- S'han comptabilitzat 7.230 consultes del catàleg biblioteca.mmb.cat (font: Google Analytics). RDM 534 usuaris (font: Google Analytics).
- Tenim 201 seguidors a Pinterest i 51.577 visualitzacions l'any 2021.
- Consultes a la revista *Drassana* a través de RACO: 2.327.
- Assistents al Club de lectura: 62 participants en 5 sessions.
- Assistents a "Obrint portes" (22 d'abril): 7 persones.
- Assistents a presentació "Oceà de contes": 60 persones.
- Els seguidors a Facebook continuen creixent, amb un total de 761 seguidors a 31 de desembre.
- Tenim 648 fotos i 123 seguidors a Flickr.

- Tenim registrats 534 usuaris a Box.net (plataforma on desem guies temàtiques i el Registre de marina).

CAL DESTACAR...

La principal tasca és sempre el manteniment i ampliació del catàleg de la biblioteca. També s'ha redactat el Reglament de préstec i la Carta de serveis de la biblioteca.

Destaquem les aliances establertes amb la Central de Préstec i Serveis Especials del Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya (per a l'obtenció de lots de llibres per als participants a les sessions del Club de lectura) i amb el CSUC, on continuem catalogant els nostres fons, des del mes de juliol amb el nou programari Alma.

Les adquisicions es fan tenint en compte les directrius marcades per la política d'adquisicions del Museu i de la política de manteniment de la col·lecció bibliogràfica. Hem rebut diferents donacions de particulars, i també la Biblioteca de Catalunya i la Biblioteca de la Universitat Pompeu ens ofereixen exemplars que tenen duplicats. Per la nostra part, hem fet donació de 7 llibres d'aviació a l'MNANTEC.

L'activitat de Club de lectura s'ha adaptat al format virtual en les tres primeres sessions i ja a la tardor les dues darreres sessions s'han portat a terme de manera presencial complint tots els protocols sanitaris. S'han comentat els llibres següents: *The Shipping News* / E Annie Proulx (14 assistents); *La playa de los ahogados* / Domingo Villar (13 assistents); *La Flota de las Especies* / Luis Molla (13 assistents); *Viaje al Ártico* / Arthur Conan Doyle. (12 assistents); *El mar, el mar* / Iris Murdoch (10 assistents)

Altres accions comunicatives i de difusió han estat la presentació del llibre *Oceà de contes*, la càrrega del número 28 de la revista *Drassana* al dipòsit de revistes en accés obert RACO, la redacció per a la revista *Argo* d'un article sobre el Reglamento de maderas. Una comparativa entre l'exemplar imprès i una còpia manuscrita o la creació d'una Guia de lectura sobre viatges de circunnavegació, amb motiu de la nova edició del concurs de microrelats. També es va fer l'activitat "Obrint portes" (22 d'abril 2021). Es varen fer dos torns de visita amb aforament molt limitat.

Amb la Fundació Servei Solidari hem engegat una campanya solidària de venda de llibres duplicats titulada “Un gest, un llibre”. Adaptem la campanya “Un gest” de la Fundació a la iniciativa de l’MMB. Aquesta fundació ofereix cursos de català a persones vulnerables i porten a terme projectes d’acollida lingüística.

1.5. Conservació preventiva i restauració



Cura activa, cura preventiva

L’equip de Conservació preventiva i restauració centra la seva activitat en les tasques de conservació preventiva i restauració del fons patrimonial de l’MMB, de les noves incorporacions i de les peces rebudes en préstec per part d’altres institucions. Ha posat en marxa el nou sistema de registre de dades climàtiques via wifi que ens ha permès tenir una visió general de les condicions en tots els espais del Museu. També treballen per aprofundir en el coneixement de materials i patologies.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Conservar en les millors condicions possibles el fons patrimonial de l’MMB malgrat la situació pandèmica.
- Estudiar i conèixer els motius de deteriorament dels materials constituents dels fons patrimonials.
- Restaurar per assegurar la integritat física dels béns patrimonials, estabilitzar els materials constituents i facilitar-ne una bona lectura.
- Millorar els sistemes d’emmagatzematge d’una part molt fràgil de la col·lecció: els materials tèxtils (banderes, gallardets i estendards).

- Millorar la recepció de les dades climàtiques del tots els espais d’exposició i emmagatzematge. Avaluar-ne la progressió i identificar possibles alteracions.
- Posar al dia, aprofitant la situació pandèmica, la documentació de les intervencions de conservació-restauració.

CAL DESTACAR...

Supervisió constant de les peces exposades, tant a l’exposició permanent com a les temporals de producció pròpia i aliena. Participació en el muntatge d’exposicions temporals pròpies i produïdes per altres institucions, vetllant pel compliment dels paràmetres requerits. En el cas de béns patrimonials cedits a altres institucions, hem revisat i fet el seguiment de l’estat de conservació, els embalatges i desembalatges, la inspecció dels sistemes expositius i el seguiment de les condicions climàtiques.

Actuació constant a les sales de reserva, aplicant mesures de conservació preventiva i intervencions curatives d’urgència en funció de les necessitats de cada una d’elles. Hem continuat amb la neteja i condicionament de la col·lecció de banderes. També hem iniciat l’estudi per posar en marxa en els propers anys el projecte de reorganització de l’altell de la Sala de Reserva 1, amb la finalitat de millorar el sistema d’emmagatzematge d’algunes peces i guanyar espai per donar cabuda a l’entrada de nous fons.

Revisió de les noves incorporacions per tal de detectar possibles patologies, aïllant-les dins la sala de quarantena a l’espera de ser tractades i registrades. En el cas dels fons d’arxiu, hem realitzat tractaments de neteja i condicionament per a la seva entrada a reserva.

Durant aquest any hem instal·lat un nou sistema de registre de dades climàtiques via wifi, i hem augmentat el nombre de sensors per tenir lectura, no només de les sales de reserva, sinó també dels espais expositius. Totes aquestes dades queden registrades als dos programes Testo Saveris i emmagatzemades en format PDF

dins del repositori Alfresco, on fem un recull de tots els canvis de temperatura i d'humitat relativa així com les avaries dels aparells de climatització i les seves reparacions.

Hem continuat les tres restauracions iniciades l'any anterior i que per la seva complexitat requereixen d'un llarg temps d'actuació: un plafó de ceràmica de la segona meitat segle XVIII (núm. inv. 11002), el model de motonau Ernesto Anastasio (núm. inv. 11203) i l'esfera armil·lar de Delamarche, s. XVIII (núm. inv. 170).

Per a una millor comprensió dels motius del deteriorament dels materials constitutius d'alguns béns patrimonials, hem encarregat anàlisis de diferents materials a equips investigadors de la Universitat de Barcelona i de la Universitat Politècnica de Catalunya. El primer grup de mostres té relació amb el derelict Les Sorres X núm. inv. 20245. El segon grup de mostres procedeix del model de motonau Ernesto Anastasio núm. inv. 11203.

Hem donat a conèixer les tasques de conservació preventiva i de restauració que fa el museu dins el marc de les activitats obertes al públic general ("InMuseum", "Obrim portes", "Vine a conèixer"...) i al públic escolar. Hem atès consultes i visites de professionals d'altres institucions i d'estudiants de grau de Conservació-Restauració, i hem donat assessorament a consultes fetes per particulars. També hem publicat articles en revistes especialitzades.

1.6. Drassana tradicional



**Molt més
que un taller**

La drassana tradicional compleix una doble funció. Per una banda, preserva una manera de treballar tradicional en el món de la construcció naval en fusta. Per una altra, es l'equipament

que permet intervenir sobre les embarcacions antigues, en sec o a l'aigua, en una tasca que utilitza metodologies diferents de les pròpies de l'equip de conservació preventiva i restauració.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Aprofitar el període de teletreball per posar al dia la documentació dels treballs realitzats.
- Obrir el taller tan aviat com la situació pandèmica ho ha permès.
- Realitzar petites intervencions de manteniment i reparació.
- Conservar un espai visitable per a petits grups i per a especialistes.

CAL DESTACAR...

Llagut Santa Espina: treballs diversos en la fase d'acabats, un cop realitzats els treballs més importants sobre l'estructura, el buc i la coberta. La barca està a punt per a la motorització.

Embarcació de regates Drac: retocs a la punta de coberta proa babord, repàs general de l'aparell, etc. Els treballs es realitzen amb la col·laboració de voluntaris.

Bot de pràctic Pollux: en aquesta embarcació les intervencions han estat més importants, amb actuacions sobre coberta, trancanell i tapa regala, cinta, etc. També s'ha realitzat una inspecció per part de la Capitania Marítima.

Llagut Far Formentera: reconstrucció de l'antena, seguint el procés tradicional.

Instal·lació i posada al punt d'un cabrestant elèctric sobre la ploma existent.

1.7. L'extensió a l'aigua.

La flota



Navegar i portar el museu a la mar

La gestió d'embarcacions ha continuat treballant en el manteniment de les 9 embarcacions històriques que formen la diversa flota del Museu, com a béns culturals patrimonials essencials per a la comprensió de la història marítima, i en la seva operativitat funcional per desenvolupar-hi els diversos programes educatius i divulgatius. Malauradament, enguany els condicionants de la pandèmia han reduït al mínim l'activitat de la flota més enllà del seu manteniment.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Mantenir en el millor estat possible les embarcacions de la flota i oferir als nostres públics els programes de visita, navegacions i activitats.
- Començar la redacció d'un Pla d'usos de les embarcacions.
- Plantejar una revisió dels preus públics per a cessions, usos i activitats.
- Redactar nous plecs tècnics per a un nou contracte del servei navilier-gestor de les embarcacions de llista 8a.
- Treballs inicials per a la restauració del Far Barcelona.
- Treballs inicials per a la restauració del Far Barceloneta.

CAL DESTACAR...

Disseny i implantació d'un millor seguiment del contracte de navilier-gestor, amb l'establiment de reunions mixtes mensuals pel que fa al manteniment corrent i anual i d'alguns canvis en la manera d'intercanviar la informació, més entenedora i eficaç, a fi i efecte de resoldre les incidències, avaries, reparacions, etc., amb més celeritat, eficàcia i economia. El mateix s'ha fet pel que fa al seguiment de la despesa mensual de manteniment de les embarcacions prevista dins el contracte navilier-gestor, que gestiona el navilier-gestor.

Treball en la redacció d'uns nous plecs de prescripcions tècniques per a un nou contracte del servei navilier-gestor per licitar el 2023. S'han fet els plecs de prescripcions tècniques i s'ha treballat amb l'assessoria jurídica per a la contractació de les carenades de les embarcacions i les feines que s'havien de fer al pailebot Santa Eulàlia i Far de Formentera.

Treta d'emergència del Far Barcelona: redacció dels documents, el contracte i condicions del servei, les feines, inspeccions i estudis que s'hi havien de fer. S'ha fet el seguiment de les tasques, intervencions de tercers i de la facturació final.

Gestió del manteniment corrent i resolució d'incidències de cadascuna de les embarcacions.

Organització de les visites del públic, els viatges a altres ports i les navegacions especials del Santa Eulàlia. S'ha coordinat el calendari d'activitats de les embarcacions i s'ha fet el seguiment del seu compliment per part del navilier-gestor.

Dinamització del Patapum. S'ha participat en el programa SILMAR, per la conservació biològica del litoral i s'ha consolidat un grup de 4 patrons responsables més 10 tripulants.

Dinamització del Drac, amb un grup de 4 patrons responsables de l'activitat.

Gestió del grup de voluntariat d'embarcacions, amb 7 altes noves i la represa d'activitats en la fase final de la pandèmia.

1110



650



710



720



730



740



750



660



4454

Gestió del coneixement



Referents en la creació i difusió de la cultura marítima

L'Observatori Permanent d'Història i Cultura Marítima de la Mediterrània, on treballem associats a la Universitat de Barcelona, és el vehicle que ens permet continuar avançant per tal de posicionar l'MMB com a centre gestor, generador i difusor de la recerca de qualitat sobre cultura i història marítima. Es tracta d'una feina discreta, constant i base.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Consolidar l'MMB com una institució de referència en el món de la recerca en temes marítics.
- Cultivar la relació del Museu amb els agents i institucions de recerca del nostre entorn.
- Donar més i millor difusió a la recerca que es genera des de l'MMB.
- Posicionar la revista *Drassana* com a revista científica de prestigi sobre història marítima.

PRINCIPALS INDICADORS

- 6 treballs presentats al Premi Ricart i Giral i 1 treball presentat al Premi Antoni de Capmany.
- El total de consultes a la web de la revista *Drassana* ha estat de 12.786 visites. I al repositori RACO, on també encara es pot consultar la revista, hem tingut 2.327 consultes. En total, 15.113.
- El servei de consultes ha atès 432 requeriments, 87 més que l'any anterior

CAL DESTACAR...

Desenvolupem els projectes d'estudi i de recerca que ja estan consolidats a la nostra institució. Enguany s'ha treballat especialment per donar difusió a la investigació realitzada sobre les Reials Drassanes de Barcelona, i a consolidar la revista *Drassana* com a revista acadèmica per a la difusió de recerques complint els estàndards de les publicacions científiques. Alhora, s'ha continuat amb les convocatòries dels premis de recerca per seguir estimulants els estudis de temàtica marítima.

Mantenim un espai de col·laboració i treball conjunt amb altres institucions del nostre entorn, amb l'objectiu de sumar sinergies per fomentar la recerca en el nostre àmbit d'estudi. Destaquem la col·laboració amb l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial de Catalunya i l'Institut Ramon Muntaner.

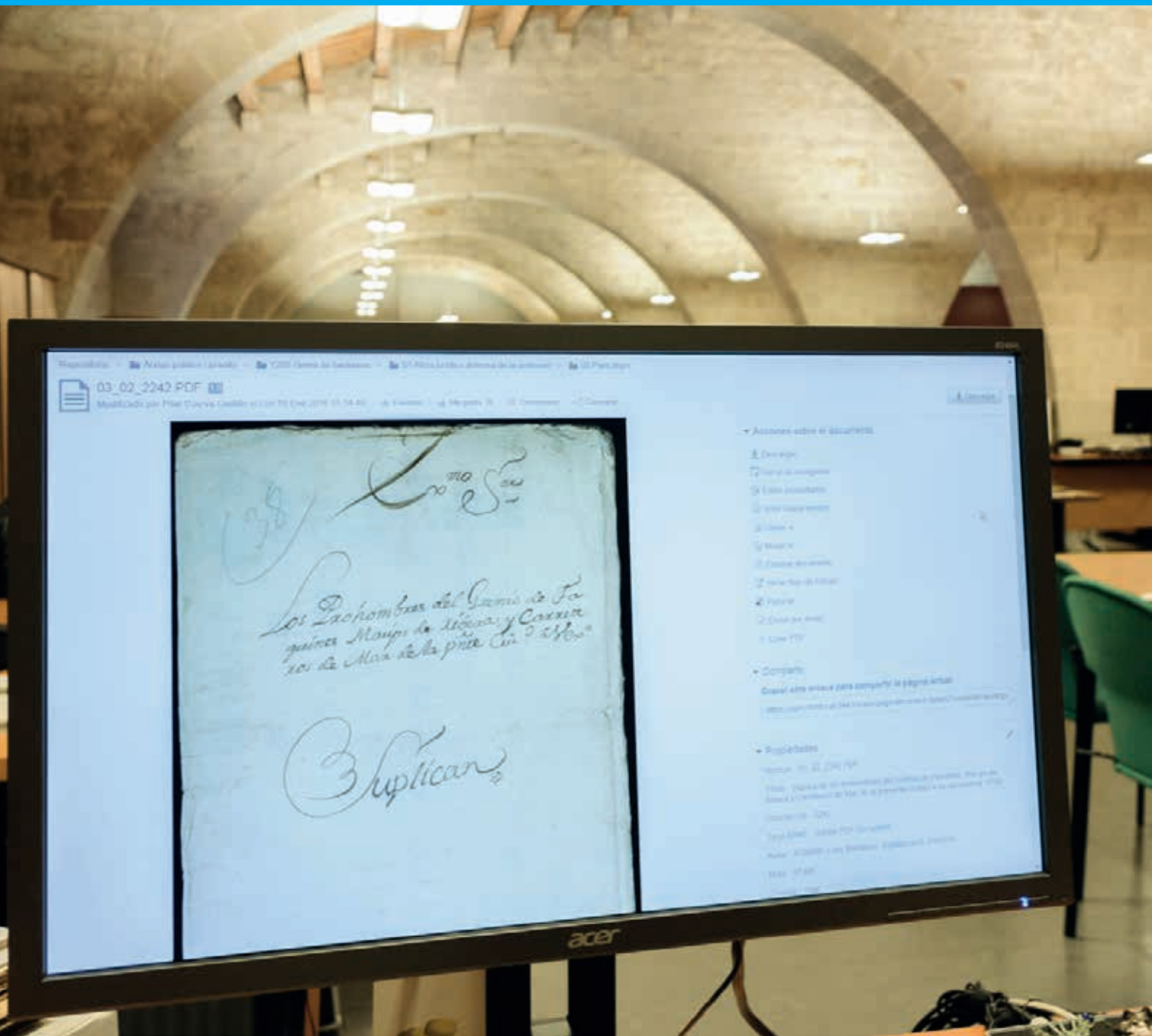
Un dels grans projectes desenvolupats al llarg del 2021 ha estat la fase final de l'edició del llibre digital *Las Reales Atarazanas de Barcelona en la Edad Moderna. La gran fábrica de galeras de la Monarquía Hispánica (siglos XVI-XVIII)*. Durant més de dos anys, el Museu va impulsar un projecte de recerca sobre les Drassanes Reials en època moderna. El resultat representa un gran pas endavant en el coneixement que fins ara teníem sobre l'edifici de les DR, el seu funcionament i l'impacte que va tenir tota la seva activitat a la ciutat i el país. El format digital ens proporcionarà una difusió més àmplia i ràpida d'aquest coneixement generat amb la recerca realitzada.

Un altre gran èxit ha estat el naixement de *Drassana*, revista del Museu Marítim de Barcelona, com a revista científica digital. L'any passat, amb el número 28 de la revista, ens van estrenar amb la publicació en OJS, però la gran part de la gestió editorial encara es va fer pels mètodes tradicionals de correus electrònics. Aquest número 29 és el primer en el qual tota la gestió des de recepció d'articles fins a la gestió de les avaluacions i les correccions s'han fet a través de la plataforma OJS, cosa que ha representat tot un aprenentatge de la nova eina informàtica que controla tot el procés d'edició científica.

En la línia de fomentar la recerca, el principal instrument són les convocatòries dels premis d'investigació. El Premi Ricart i Giralt, en

col·laboració amb l'IRMU per a projectes per desenvolupar al llarg d'un any, i el Premi Antoni de Capmany, en el marc de l'Observatori Permanent d'Història i Cultura Marítima de la Mediterrània, per a treballs finals de màster (per a alumnes de la UB).

Relacionat amb la creació i difusió del coneixement, el servei de consultes ha atès 432 requeriments. Una gran part tenen relació amb la Cía. Tratatlantica, Lepant, etc. Els usuaris són molt variats: historiadors, doctorands, documentalistes professionals, novel·listes, particulars amb dubtes o curiositats per resoldre, etc. Actuem com a servei de referència sobre història i cultura marítima, orientant tot tipus d'investigació i també informant sobre fons aliens.



Exposicions



Treballem per implementar nous relats i noves narratives

Les exposicions han estat vinculades especialment a projectes de recerca i d'educació del Museu. D'una banda, s'han presentat col·leccions de nova adquisició, com ara el fons Tusquets. De l'altra, hem donat a conèixer l'èxit del projecte educatiu realitzat entorn la regata Vendée Globe.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Augmentar el nombre de les visites a les exposicions per anar-lo equiparant al d'abans de la pandèmia.
- Vincular les exposicions a projectes que està desenvolupant el Museu i que són d'actualitat social.
- Visibilitzar els projectes que es desenvolupen al Museu.
- Obrir el ventall de narratives del Museu per fer-lo més inclusiu i convertir-lo en un espai que reflexiona sobre l'alteritat i la inclusivitat.

ALGUNES DADES...

- Durant el 2021 s'han pogut visitar al museu sis exposicions, dues en cadascun dels espais expositius.
- S'han encarregat quatre guions, dos dissenys museogràfics i quatre produccions.
- S'han inaugurat tres exposicions i se n'han desmuntat tres més.
- S'ha produït una exposició itinerant, que ha començat a voltar per diversos museus.
- El nombre d'usuaris de les exposicions (temporals i permanents) ha estat de 112.940.

CAL DESTACAR...

Exposicions temporals i itinerants

Espai de la nau 1a de les Drassanes: just tombar l'any es va desmuntar l'exposició *Cants de sirena*, i va iniciar-se el muntatge d'*imatges trobades. Els fons de Joaquín Tusquets de Cabirol*, comissariada per Sílvia Dahl i amb disseny i producció de l'empresa Grop. La mostra es va inaugurar l'11.03.2021.

Sala del mirador: s'hi ha exposat la mostra *Vendée Globe 2020. Regata a vela en solitari al voltant del món*, comissariada per Ismael García i Cristina Puig. L'objectiu de la mostra era donar a conèixer el projecte educatiu que des del Museu, amb col·laboració amb l'FNOB, es va portar a terme al seu entorn. Aquesta exposició va ser substituïda per *El desig és tan fluid com la mar*, per commemorar el dia de l'orgull LGTBQ. Víctor Ramírez va ser-ne el comissari i Eva Rafecas va fer-ne el disseny museogràfic. Per a l'equip del Museu Marítim ha estat un pas més en la voluntat de canviar la narrativa de la institució i fer-la més inclusiva des del punt de vista del gènere i de la diversitat sexual.

Vestíbul: *Mestres d'aixa de butxaca* va ser un projecte que tenia el valor de ser realitzat conjuntament amb el Museu Marítim de Mallorca, amb guió a tres mans entre Mireia Mayolas, Albert Forés i Catalina Gayà. La mostra es va obrir als dos museus amb l'única diferència del disseny museogràfic, personalitzat per a cada seu. L'objectiu era apropiar-se al món de les embarcacions a partir de les joguines construïdes de manera tradicional en tant que patrimoni etnològic. De



l'exposició se n'ha fet una versió per itinerar que durant el 2021 van acollir el Museu de la Pesca de Palamós i el Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols. Al setembre es va inaugurar l'exposició *Traspasant mars i murs*, una proposta de l'Associació SETBA entorn un projecte artístic i participatiu coordinat per l'artista Marcel·lí Antúnez i realitzat amb joves del Centre Educatiu de Justícia Juvenil Can Llupià. Cristina Sampere va ser-ne comissària i el disseny gràfic es va encomanar a Albert Navarro.

Cal destacar també alguns projectes en procés. En el primer cas, Cristina Caparrós i Catalina Gayà han realitzat el guió d'una petita mostra, que portarà el títol *Jo, de petita, anava sempre al moll*, per inaugurar dins del 2022. Un segon

projecte, de llarga durada, és *Infàmia: la participació catalana en el tràfic negrer atlàntic*, per inaugurar l'any 2023 i que té com a objectiu interpellar la societat catalana sobre el nostre passat colonial i el llegat que n'ha deixat en forma de racisme o de sobreexplotació de la població migrada. Finalment, l'escenògrafa Anna Alcubierre ha realitzat el disseny museogràfic de l'exposició *Bromollis, la fotografia pictorialista de Joaquim Pla Janini*. La mostra s'inaugurarà el 2022.

El museu disposa de quatre exposicions permanents: *7 Vaixells 7 Històries*, *Drassanes i galeres*, *Catalunya mar enllà* i *Les Sorres X*. Totes aquestes mostres permanents tenen pantalles interactives que durant gairebé tot el 2021 han restat tancades per la normativa del Procicat pel que fa a les mesures COVID-19.



Activitat i usuaris

Exposicions presencials

↓ **112.940 usuaris**
56% Any 2019



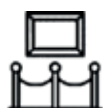
4 exposicions permanents



Extensió a l'aigües permanents

↓ **74.384 usuaris**
53 % any 2019

↓ **16.614 usuaris**
68 % any 2019



**6 temporals
1 itinerant**

21.942 usuaris
22 % any 2019



101 activitats vinculades a exposicions

1.185 usuaris

Exposicions virtuals



5 exposicions



Museu a casa

8.188 visites

**6 activitats virtual
vinculades a exposicions**

221 usuaris



El beso stand con la era

En 1951, el beso de un marinero con una mujer estadounidense se convirtió en el símbolo de la liberación tras la Segunda Guerra Mundial. Este momento capturado por el artista estadounidense Robert Rauschenberg en su obra 'Marinero y mujer' se convirtió en un ícono de la cultura popular y la libertad sexual.

1951
1952

El beso de un marinero con una mujer estadounidense se convirtió en el símbolo de la liberación tras la Segunda Guerra Mundial. Este momento capturado por el artista estadounidense Robert Rauschenberg en su obra 'Marinero y mujer' se convirtió en un ícono de la cultura popular y la libertad sexual.

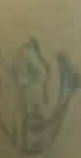


Robert Rauschenberg

Robert Rauschenberg (1925-2008) fue un artista estadounidense que trabajó en el movimiento del expresionismo abstracto. Es conocido por sus obras de arte que exploran el color y la luz, a menudo utilizando técnicas de serigrafía y pintura sobre tela.



La celebración kitsch de Pierre et Gilles



Activitats



Noves narratives, nous públics i recuperació postconfinament

Alterat pels daltabaixos de la pandèmia, que han obligat a reprogramar en ocasions, l'any 2021 ha estat dedicat a recuperar el públic presencial, sobretot d'activitats familiars, i a implementar noves propostes i narratives tant per al públic familiar com per a altres públics. En són una bona prova les accions "La vitrina buida", #VaixellsDeButxaca, les Converses oceàniques o les activitats vinculades a l'exposició *El desig és tan fluid com la mar*.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Recuperar visitants després de la pandèmia.
- Apropar les exposicions permanents i temporals als diferents públics, cercant una definició a mida dels diferents objectius i expectatives.
- Promoure noves narratives pel que fa a temes de gènere, LGTBI, altres cultures, etc.
- Interpel·lar el públic en l'àmbit virtual.

ALGUNES DADES

- S'han recuperat els cinc programes habituals d'activitats de caps de setmana.
- S'ha programat una activitat –el conte de *La volta al Món*– vinculada a l'exposició temporal de la Vendée Globe 2020. Regata a vela en solitari al voltant del món realitzada durant les festes de Setmana Santa.

- S'ha recuperat el programa d'activitats de Nadal, com el Museum Quiz familiar.
- S'ha posat en marxa un nou autoguiatge vinculat a l'exposició temporal *Traspasant mars i murs*.
- S'han fet activitats puntuals, com les vinculades al Dia dels mars i els oceans.
- S'han editat 4 números del butlletí trimestral *Patapum*, que reben 364 usuaris.
- L'activitat "Petites històries, grans dones", que es realitza conjuntament amb altres museus per commemorar el Dia Internacional de la Dona, s'ha fet en línia a causa de la COVID-19.
- Per la pandèmia, no s'han pogut programar activitats que comportessin una gran quantitat de públic (festes infantils, inauguracions infantils...).
- El nombre d'usuaris presencials de les activitats familiars ha estat de 988, i el d'usuaris virtuals ha estat de 95.
- S'han recuperat activitats per als diversos sectors de públic que havien quedat suspeses per la pandèmia: itineraris a peu i de navegació, programes per a joves, activitats per a esplais, el Museum Quiz Summer Tour...
- S'han promogut les activitats vinculades a exposicions temporals, com les relacionades amb Vendée Globe 2020. Regata a vela en solitari al voltant del món, *El desig és tan fluid com la mar*, *Mestres d'aixa de butxaca* o *Imatges trobades. El fons de Joaquín Tusquets de Cabirol*.
- S'ha potenciat l'ús dels canals digitals per activitats en línia: #VaixellsDeButxaca, Converses oceàniques, Concurs de microrelats...



- S'ha creat un *eEscape room* virtual específic i exclusiu per al web de l'MMB, inspirat en l'exposició permanent *Catalunya mar enllà*.
- El nombre d'usuaris de les activitats per a públic general ha estat de 4.441 per a les activitats presencials, i 2.371 per a les virtuals

CAL DESTACAR...

El públic familiar ha disminuït en un 64 % respecte de l'any 2019, tot i que cal tenir en compte que també s'ha reduït el nombre de sessions i de places en cada activitat. Durant el 2021 s'han pogut dur a terme diferents activitats familiars:

- **Caps de setmana:** hem recuperat les activitats familiars en cap de setmana que es programen cada diumenge de cada mes en sessió doble, amb una activitat diferent cada cap de setmana: Planetari familiar, Exploradors de galeres, Grumets intrèpids, Pirates al museu, i Viatge al fons del mar en batiscaf.
- **Autoguiatges:** se n'ha posat en marxa un de nou dedicat a l'exposició *Catalunya mar enllà*, i se'n van dissenyar uns altres de titulats *Els tresors amagats del Guitart*, *Tripulants de galeres*, *Viatge mar enllà* i *Monstres que traspassen mars*.
- **Activitats de Setmana Santa:** Aprofitant l'exposició *Vendée Globe. Regata a vela en solitari al voltant del món*, l'activitat per a públic familiar va ser *El conte de la volta al món*, amb el regatista Dídac Costa de protagonista. Se'n van fer 4 sessions, però únicament va haver-hi 37 usuaris, ja que per la COVID-19 les sessions eren d'aforament reduït.
- **Activitats de Nadal:** es van poder recuperar les activitats familiars els dies de les vacances infantils amb certa normalitat. El total d'usuaris va ser de 227 per a les tres activitats (*La mar de cels*, amb 10 sessions i 137 usuaris; *L'aventura de navegar mar enllà*, amb 11 sessions i 39 usuaris, i *Museum Quiz Familiar*, amb 51 usuaris).
- **Activitats puntuals:** A causa de la pandèmia, només es van poder dur a terme aquelles activitats relacionades amb el Dia Mundial dels Mars i els Oceans (8 de juny), és a dir, *Una mar viva* (activitat amb navegació, 42 usuaris) i Peix o plàstic, mural pintat als vidres del hall nou (65 usuaris).

Amb motiu de la pandèmia, el 2021 hi ha hagut menys actes i esdeveniments que altres anys dedicats al públic general. Tot i així, s'han dut a terme 50 activitats diferents, amb un total de 4.441 usuaris.

S'han recuperat els *Itineraris de terra i de mar*, quan no s'han pogut programar navegacions amb monitor/a, s'han substituït per una nova proposta amb el títol *Educadors a sales*, que ofereix al públic general que visita el museu la possibilitat de gaudir d'un acompanyament per les exposicions amb explicacions per part dels educadors/ores de l'empresa Re-Crea.

També hem dut a terme sessions de l'*Obrim Portes*, on, de la mà de personal del museu, el públic pot descobrir espais normalment no visitables o conèixer a fons temes molt concrets: biblioteca, drassana tradicional, arxiu general, arxiu fotogràfic i taller de restauració. L'activitat *Vine a conèixer* té caràcter temàtic: Silvia Dahl va parlar sobre l'exposició *Imatges trobades*, Dolores Jurado, sobre els exvots; Olga López, sobre el comerç marítim i sobre cartografia; Enric García, sobre la vida a bord i sobre els naufragis, i Inma González, sobre els transatlàntics.

També s'han dut a terme activitats per a públic adolescent, com *Joves navegants*, i les sessions habituals del mes de juliol per a casals d'estiu, amb una oferta de 5 activitats, a més dels autoguiatges.

Altres activitats puntuals ja tradicionals han estat el Concurs de microrelats de tema marítim, que aquest any portava per títol *La teva volta al món*; el Museum Quiz Summer Tour, que va a tornar a ser presencial, i el projecte de l'In Museum.

En el marc de l'exposició temporal *Vendée Globe 2020. Regata a vela en solitari al voltant del món*, conjuntament amb la Fundació Navegació Oceànica Barcelona, es va programar el cicle de Converses oceàniques, que es podia seguir per *streaming*, amb les xerrades següents: *Vendée Globe 2020, nova edició de la regata més extrema*; *Vela oceànica i ciència, un binomi win-win*; *Barcelona i la vela oceànica: una mirada enrere*.

Vinculat a l'exposició *Imatges trobades*, es va organitzar el III Concurs de Fotografia de Mar. Les imatges del concurs poden veure's en un plafó que s'ha instal·lat a la mateixa exposició.

Per a l'exposició Mestres d'aixa de butxaca es varen programar dues activitats familiars que buscaven la participació ciutadana: La vitrina buida, que convidava a portar al museu un vaixell de joguina que haguessin realitzat de manera tradicional, el qual s'exposava en una vitrina dins la mostra i #Vaixells de butxaca, que incentivava a compartir les pròpies creacions a través de les xarxes socials.

L'exposició El desig és tan fluid com la mar també va tenir el seu programa d'activitats propi. Víctor Ramírez, el comissari, va fer quatre visites guiades. Xavi Therós va portar a terme dues rutes pels locals gais de la sisena flota americana, i finalment tots dos, juntament amb Manuel Delgado, van participar a la taula rodona Els imaginaris del mariner homosexual.

La impossibilitat de dur a terme accions amb públic nombrós durant alguns trams de l'any ens ha servit per potenciar la creació d'activitats digitals, o bé de consolidar-ne algunes que ja es feien, com el Concurs de microrelats, o el Petites Històries, grans dones (74 usuaris), que ja el 2020 va ser en format vídeo. Entre les activitats digitals de nova creació en destaquen les següents: Xerrades virtuals, vinculades a l'exposició de la Vendée Globe (673 usuaris); #VaixellsDeButxaca, una iniciativa vinculada a l'exposició Mestres d'aixa de butxaca (21 usuaris); eEscape room virtual, inspirat en l'exposició permanent Catalunya mar enllà (661 usuaris). En total, s'han dut a terme 23 activitats virtuals, amb un total de 2.371 usuaris.

Les Jornades dels Museus i Educació del 2021 han hagut de fer-se en línia. Han portat per títol Repensar l'educació en temps de pandèmia i han girat entorn de com està canviant la relació entre els museus i els centres de formació reglada des de la pandèmia i quines estratègies desenvolupar perquè les nostres institucions siguin estratègiques en l'educació. La jornada, que es va fer el 24 de març, va organitzar-se amb la col·laboració d'Aliança per l'Educació360 de la Fundació Bofill, i el Museu de la Vida Rural, de la Fundació Carulla, i va tenir 110 participants. A més a més, com cada any, ha continuat el funcionament dels grups de reflexió entre professionals Museus i Públics, amb reunions en línia de caràcter mensual.





Educació



L'impacte de la covid-19 i el lent camí cap a la normalitat

La unitat de programes educatius continua la seva tasca de difondre el patrimoni i la cultura marítima entre el públic escolar, amb l'objectiu de convertir-los en recursos pedagògics útils per a l'aprenentatge competencial, malgrat l'impacte que la pandèmia de COVID-19 ha tingut en aquest col·lectiu. Les condicions variants de la pandèmia han fet que molts dels projectes iniciats a principi de curs no es poguessin concloure de la manera prevista. D'altra banda, el servei de monitoratge no s'ha pogut normalitzar fins a la tardor de 2021, per un retard en la licitació d'aquest servei. Això ha comportat la reducció de l'oferta d'activitats i també el nombre d'activitats que s'han pogut fer durant tot l'any. Malgrat tot, es pot apreciar una lenta però progressiva recuperació, sobretot en la demanda d'activitats per part dels centres educatius.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Recuperar la visita presencial dels centres educatius.
- Garantir el servei de monitoratge per fer activitats al Museu.
- Potenciar les aliances amb centres educatius per desenvolupar projectes pedagògics globals.
- Convertir el Museu en un espai de referència per a l'aprenentatge competencial.

ALGUNES DADES...

- S'han fet 286 visites del programa pedagògic del Museu, que han aplegat 5.829 alumnes de tots els cicles educatius.

- Els projectes de llarga durada han permès el desenvolupament de propostes educatives amb la participació de més de 6.000 alumnes.
- S'ha garantit cobrir les activitats presencials al Museu tant per a les activitats que requereixen de monitoratge com les que es fan al planetari, almenys fins l'any 2024.
- El programa de préstec de caixes didàctiques ha estat treballat per més de 1.100 alumnes.

CAL DESTACAR...

El Museu ofereix a la comunitat educativa un ampli ventall d'activitats, adaptades als diferents nivells i necessitats educatives. Durant el 2021, per les condicions derivades de la COVID-19 i la impossibilitat de disposar de més d'un educador per dia pel retard en la resolució de la licitació d'aquest servei, s'ha hagut de reduir considerablement l'oferta diària d'activitats, raó per la qual el còmput final ha estat menor que el de l'any 2020.

Tot i aquests inconvenients, al llarg de 2021 s'han pogut fer 286 visites que han aplegat al museu 5.829 alumnes, la qual cosa representa un 10,19 % menys que l'any 2020, un any que també va ser afectat per la pandèmia de COVID-19, però només a partir del mes de març. El 56 % d'aquests grups prové de la ciutat de Barcelona; el 44 %, de la resta de la província. El nivell educatiu principal és educació primària (un 42 %), seguit per educació secundària (40 %) i educació infantil (16 %). El 2 % restant correspon a batxillerat, cicles formatius, etc.

La difusió del programa pedagògic es va fer de manera digital, amb dos enviaments adreçats a tots els centres educatius de Catalunya, al juny i al setembre de 2021. L'elecció d'aquest canal de comunicació respon al baix impacte en

les reserves de l'enviament físic del programa en paper (menys del 5 % de les visites), a l'alta despesa econòmica i als residus generats.

Un dels principals eixos de treball de la unitat ha estat el desenvolupament de projectes educatius elaborats conjuntament amb els centres. Aquests projectes tenen uns continguts molt més aprofundits que la simple visita al museu, i han permès el treball amb gairebé 240 grups i prop de 6.400 alumnes. Els projectes educatius fets al llarg de 2021 han estat els següents:

- Observadors del mar – Microplastic Watchers. Un projecte que serveix per analitzar l'estat de les nostres platges i detectar la presència de microplàstics a l'aigua. Té la col·laboració de l'Institut de Ciències del Mar, del CSIC.
- Petits oceanògrafs. Aquest projecte també es fa en col·laboració amb l'Institut de Ciències del Mar, del CSIC i pretén acostar el coneixement del mar i la seva importància a l'alumnat, amb l'objectiu de preservar el mar.
- Apadrina el teu equipament. Projecte de col·laboració entre entitats culturals i centres educatius del barri del Raval. Al llarg de 2021 s'han treballat diferents projectes, amb alumnat de diferents nivells educatius (educació primària, secundària i cicles formatius) i formats (aprenentatge amb servei, realització d'exposicions...).
- Seguiment de la regata Vendée Globe. Al desembre de 2020 es posava en marxa aquesta regata de volta al món en solitari, que ha estat utilitzada per desenvolupar un projecte educatiu al llarg del primer trimestre de 2021. En col·laboració amb l'FNOB, s'ha pogut treballar amb centres educatius de Catalunya i la resta de l'estat.
- Projecte educatiu de seguiment de la regata Mini Transat 2021. 22 dies en 22 peus, l'aventura de l'Atlàntic. A final de 2021 s'ha engegat el projecte educatiu de seguiment de la regata Mini Transat 2021. Aquest projecte, que té la col·laboració de l'FNOB, permetrà el treball competencial i per projectes amb centres educatius de Barcelona, la resta de Catalunya i l'Estat espanyol, i es desenvoluparà a partir del primer trimestre de 2022.

Un altre camp de treball és el de les aliances educatives amb dos centres concrets. El

primer, l'INS Eduard Fontserè, de l'Hospitalet de Llobregat, que ha recuperat part de les activitats que es van anul·lar l'any 2020 com a conseqüència del confinament. El segon, l'escola Alexandre Galí, del barri de la Barceloneta, que té el mar com a eix principal del seu projecte educatiu. Moltes de les activitats que organitza, amb tots els nivells educatius, es fan al museu, que és concebut com un espai d'aprenentatge.

La pandèmia de COVID-19 i les restriccions que se'n van derivar al llarg de l'any van reduir considerablement les demandes del servei de préstec de caixes didàctiques per part dels Centres de Recursos de Professors (CRP), que només a partir de setembre de 2021 han començat a demanar el seu préstec. La resta de l'any, han estat demanades de manera directa pels centres educatius. Es calcula que les 17 caixes demanades han estat utilitzades per uns 1.100 alumnes, la qual cosa representa un 31 % menys que el 2020.

El Museu té una política de gratuïtats per als centres educatius definida per dos criteris. D'una banda, pels centres educatius d'alta complexitat o amb dificultats socioeconòmiques, de Barcelona, que poden demanar les places que el Museu ha cedit amb aquesta finalitat al Consell d'Innovació Pedagògica; s'han fet 62 activitats al Museu per a 787 alumnes, majoritàriament d'educació primària. D'altra banda, per a aquells centres que demostren tenir un perfil complex d'alumnat o amb característiques socioeconòmiques complicades o aliances en projectes educatius. Amb aquest criteri, el Museu ha atorgat 42 activitats gratuïtes, que han fet 659 alumnes.

L'atenció personalitzada en el moment de fer les reserves dels grups escolars és un dels aspectes més importants per aconseguir una bona experiència educativa per part dels centres educatius. Al llarg de 2021 s'han fet 541 reserves manuals i 833 en línia. L'atenció i coordinació dels grups que han fet visites al Museu s'ha dut a terme de manera presencial, garantint l'assistència de personal de la unitat sempre que hi ha hagut grups amb visita guiada. D'altra banda, cal destacar també la tasca del servei de reserves pel que fa a les 496 inscripcions de les diferents jornades que s'han fet al Museu el 2021.

s'han fet 62 activitats al Museu per a 787 alumnes, majoritàriament d'educació primària. D'altra banda, per a aquells centres que demostren tenir un perfil complex d'alumnat o amb característiques socioeconòmiques complicades o aliances en projectes educatius. Amb aquest criteri, el Museu ha atorgat 42 activitats gratuïtes, que han fet 659 alumnes.

L'atenció personalitzada en el moment de fer les reserves dels grups escolars és un dels aspectes més importants per aconseguir una bona experiència educativa per part dels centres educatius. Al llarg de 2021 s'han fet 541 reserves manuals i 833 en línia. L'atenció i coordinació dels grups que han fet visites al Museu s'ha dut a terme de manera presencial, garantint l'assistència de personal de la unitat sempre que hi ha hagut grups amb visita guiada. D'altra banda, cal destacar també la tasca del servei de reserves pel que fa a les 496 inscripcions de les diferents jornades que s'han fet al Museu el 2021.

Un dels objectius de la Unitat de programes educatius és convertir el Museu en un centre de referència per a totes les persones, professionals de l'educació o alumnat dels diferents cicles educatius, que triïn el mar, el patrimoni i la cultura marítima com a eix principal dels seus projectes educatius. En aquest sentit, cal destacar l'assessorament fet a 553 docents i estudiants de diferents nivells educatius.





Vaixells d'ahir | Barcos de ayer
Boats of yesteryear

jugar
dins

jugar
fora

Fins als anys cinquanta, el ritual que els infants jugaven amb les seves propietats, quan els carrers es van omplir de joguina, quan les famílies vivien en zones industrials i llurs de casa.

...obrigues i ...ocent, ...os i am ...nta, fi ...ures v

...res jugues ...el confinam ...al dia d'ava ...en



Usos o usuaris



114.886 usuaris
49 % any 2019



46 activitats
530 sessions

Usuaris per tipus d'activitats

Activitats Pedagògiques

5.829 escolars
75 % any 2019

Projectes

6.435 escolars
43 % total escolars atesos

Caixes didàctiques

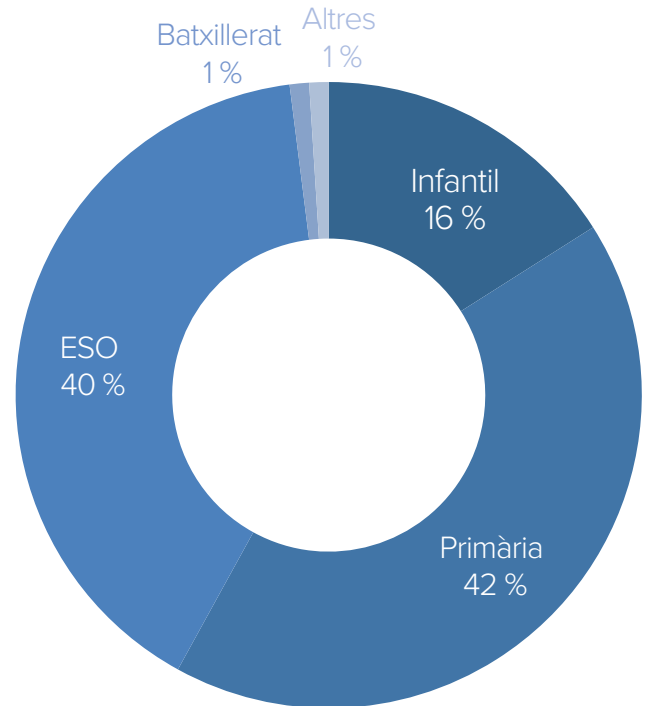
1.110 escolars

2 aliances

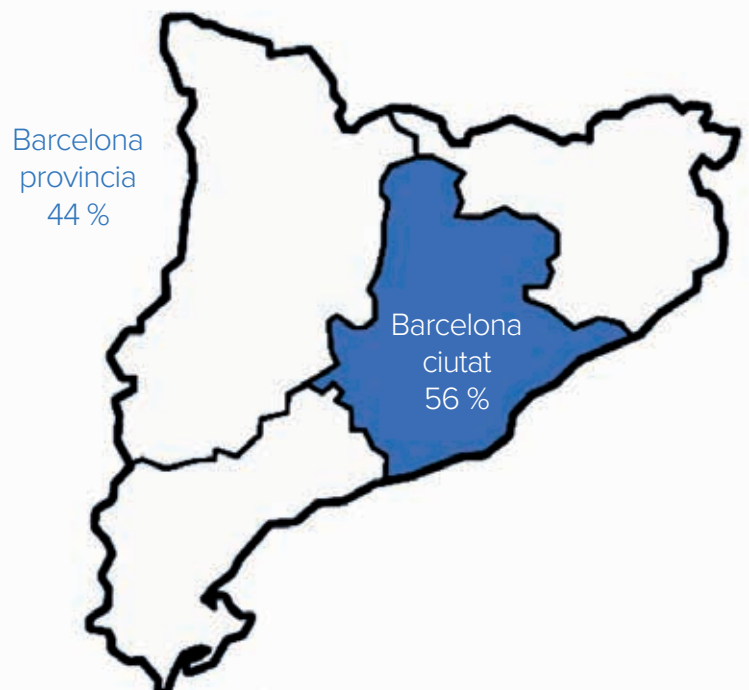
1.512 escolars
d'altres accions

Perfil dels escolars

Nivell educatiu



Procedència





Comunicació i màrqueting



Construïm un contacte amb els públics amb visió estratègica i sostenible

En la situació postpandèmica que es viu, el Museu Marítim de Barcelona aposta per un contacte directe amb els públics, basat en la segmentació i personalització dels missatges, l'impuls de models híbrids de comunicació amb un fort pes de l'acció digital, i el treball transversal a l'organització per oferir continguts de qualitat que fan visible la proposta de valor del Museu, amb la cultura marítima com a eix vertebrador.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Implantar una visió estratègica de l'acció comunicativa del Museu, alineada amb la missió i visió de l'organització.
- Millorar l'impacte de l'acció del Museu incrementant la visibilitat de la proposta de valor composta per serveis i productes.
- Impulsar el treball transversal amb les àrees del Museu per generar continguts de qualitat.
- Consolidar els principis d'eficiència i sostenibilitat en les formes de gestió i les accions comunicatives.

ALGUNES DADES

- Els mitjans de comunicació habitual i periòdica amb la comunitat d'usuaris són 100 % digitals.

- S'han assolit tots els objectius SEO plantejats per al 2021.
- Es consolida la tendència de creixement de la comunitat MMB en totes les xarxes socials.
- Les campanyes publicitàries avaluades a 31 de desembre han assolit una mitjana del 136 % en la consecució dels objectius.
- Les aparicions del Museu als mitjans de comunicació s'han incrementat en un 68 % respecte del 2020.

CAL DESTACAR...

El Pla d'actuació de l'àrea de Comunicació i Màrqueting per al 2021 focalitzava els esforços en la implantació de la visió estratègica en la comunicació del Museu, tot proposant la definició d'un pla estratègic per assolir la transició digital i oferir a la comunitat d'usuaris un museu virtual. Tanmateix, les circumstàncies viscudes a l'àrea, especialment la reducció de recursos humans que havien de liderar i conduir aquest procés, han impossibilitat el desplegament ple d'aquesta acció.

El canvi de direcció a mitjan d'any ha comportat un replantejament d'estratègies comunicatives. Davant aquesta situació, ha calgut atendre les necessitats immediates i quotidianes del Museu i les seves àrees, i posposar la reflexió estratègica.

El 2021 ha estat l'any de la consolidació dels suports digitals com a mitjà preferent de comunicació. Aquesta transició, iniciada el



com ara vídeos, enquestes lúdiques o crida per omplir la vitrina.

La fórmula més habitual del contacte regular amb el públic ha estat l'enviament dels butlletins digitals periòdics L'MMB destaca (19 números) i el butlletí familiar (10 números), a banda dels enviaments especials, vinculats a activitats o esdeveniments de la vida del Museu. Cal destacar a partir de 2021 la posada en marxa del butlletí digital MMBEducació, adreçat a la comunitat educativa.

Durant 2021 s'han enregistrat un total de 539 actualitzacions de dades d'usuaris (un 23 % més que el 2020), i de 778 a adreces electròniques, s'han enregistrat 60 altes i 468 baixes, fruit tant de peticions d'usuaris com, majoritàriament, de revisions de registres amb dades insuficients, en un esforç continu de mantenir una eina de treball amb la màxima qualitat i efectivitat. D'altra banda, la via telefònica encara continua sent el mitjà de comunicació més utilitzat pels usuaris.

L'àrea de Comunicació ha donat resposta a les necessitats del Museu ideant i produint la imatge gràfica necessària per a la publicitat, la presència a les xarxes socials i el manteniment i actualització d'informació al lloc web del Museu. Cal destacar, a més, la concepció i disseny de l'exposició El desig és tan fluid com la mar, que ha rebut una valoració molt positiva per part dels col·laboradors en la iniciativa i del públic general.

Igualment, des de l'àrea s'han coordinat els processos de producció i distribució de publicacions, entre les quals cal ressenyar la producció del llibre Ulisses era un dona o la distribució de la revista ARGO.

Pel que fa a la presència del Museu als mitjans de comunicació, cal destacar l'increment del 69 % en el nombre d'aparicions del Museu als mitjans de comunicació, una xifra destacada, més quan l'atenció als mitjans només ha tingut una persona dedicada en exclusiva a aquesta tasca de febrer a juliol. La resta de l'any aquesta activitat s'ha hagut de compatibilitzar amb altres responsabilitats assumides per una tècnica amb reducció de jornada per cura de fills menors. És especialment rellevant l'increment del 100 % en

el nombre d'aparicions en televisions, seguit del 64,5 % en el cas de la premsa, mentre que les aparicions en mitjans radiofònics han mantingut les mateixes xifres de 2020.

El Museu, a més, ha servit de plató per realitzar 22 filmacions durant 2021. Respecte de l'any anterior, aquesta xifra significa un increment del 100 %.



Vine a
descobrir
el Museu
Marítim de
Barcelona



mmb MUSEU MARÍTIM DE
BARCELONA

Vine a
descobrir
el Museu
Marítim de
Barcelona



mmb MUSEU MARÍTIM DE
BARCELONA

Cooperació



Mantenir els vincles existents també en situació de pandèmia

Un dels principals objectius del Museu Marítim de Barcelona és ser un espai participatiu, proper a la societat i al territori. El treball de cooperació amb altres entitats i institucions permet desenvolupar sinergies, realitzar projectes i optimitzar recursos en favor de la salvaguarda del patrimoni i la cultura marítime. En aquest sentit, el Museu coopera principalment amb altres institucions i entitats a l'àmbit territorial català, mediterrani i internacional.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Millorar les relacions ja consolidades amb les altres institucions culturals i acadèmiques amb la voluntat de continuar els projectes de col·laboració ja iniciats.
- Realitzar, dins les possibilitats, les accions i activitats previstes en el Pla d'actuació del Museu en format virtual per no restar inactius.
- Crear nous lligams amb altres entitats, bé amb la creació de noves estructures, amb el seu lideratge, o amb la seva participació en noves xarxes, associacions, afiliacions o bé mitjançant projectes de cooperació.

ALGUNES DADES

En el marc de la Xarxa de Museus Marítime de la Costa Catalana:

- S'han fet 2 sessions formatives en línia sobre protecció de dades i el Reglament de vaixells i embarcacions històrics i reproduccions singulars.
- S'ha organitzat la jornada L'art de navegar a vela llatina, un patrimoni viu compartit a Cotlliure – França, el 23 d'octubre de 2021.

- S'han realitzat 4 reunions virtuals i 1 presencial de la Xarxa per fer el seguiment de les accions i activitats programades.
- S'ha concebut un dossier d'exposicions temporals itinerants que inclou la Política d'exposicions temporals i fitxes tècniques dels espais expositius.
- S'ha iniciat la renovació d'una part dels convenis de col·laboració dels museus d'acord amb la nova legislació de 2015.
- S'ha aprovat el projecte de treballar en un pla estratègic de la Xarxa que reflecteixi les realitats dels museus avui en dia. Es realitzarà durant l'any 2022.
- Hi ha hagut difusió en diferents mitjans: articles per a la revista Argo; insercions de publicitat sobre la Xarxa; difusió del patrimoni i els museus a Instagram; elaboració d'un tríptic genèric sobre la Xarxa i una acció en línia de youtubers sobre les dones de mar per al DIM 21.

En el marc de l'Associació de Museus Marítime de la Mediterrània

- Organització del 26è Fòrum de Patrimoni Marítim del Mediterrani, que es va centrar en el Patrimoni cultural immaterial (Barcelona, els dies 7-9 d'octubre de 2021).
- Organització de les reunions del Comitè Executiu i Assemblea general i tasques generals de Secretaria i Tresoreria de l'Associació.

CAL DESTACAR...

La Xarxa de Museus Marítime de la Costa Catalana és l'estructura de cooperació constituïda per l'MMB l'any 1999 formada per disset entitats museístiques que treballa, de manera conjunta, en la custòdia del patrimoni i cultura marítime dels

anaven canviant segons la nova data de celebració, fet que va dificultar molt el tancament del programa. A més, la situació COVID va complicar molt la logística dels espais on va tenir lloc el fòrum.

El Museu Marítim de Barcelona assumeix les tasques de Secretaria i Tresoreria de l'AMMM i té el rol de fer de nexa entre els membres i ser el referent que dona assistència als museus en cas de dubtes o requeriments concrets.

El Museu Marítim de Barcelona ha impulsat el projecte de candidatura de l'art de la navegació amb vela llatina i al terzo de la Mediterrània com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat de la UNESCO. La candidatura serà presentada oficialment a través del ministeri de Croàcia. Aquest projecte es divideix en dues fases. La primera és obtenir el reconeixement de l'art de navegació dins l'Inventari de Patrimoni Immaterial per part de la Generalitat de Catalunya. La segona és treballar en l'àmbit mediterrani la presentació de la candidatura UNESCO conjuntament amb un partenariat format per alguns museus membres de l'Associació de Museus Marítics de la Mediterrània, concretament 3 de Croàcia, 2 de França i 1 d'Itàlia. Es va presentar la candidatura als mitjans de comunicació en el marc del festival Palamós, Terra de Mar, i es van sol·licitar les cartes de consentiment de les comunitats de pràctica de l'àmbit català. També es va fer una recerca de material audiovisual susceptible de ser utilitzat per a la candidatura.

El centre de recerca VRVis Zentrum fuer Virtual Reality und Visualisierung va proposar a l'MMB participar en un projecte europeu en el marc del programa marc Horizon de la Comissió Europea. La proposta de projecte ARCHED tenia com a objectiu crear experiències més inclusives i accessibles als entorns culturals virtuals, que permetessin preferències d'accés adaptades a les necessitats de les persones usuàries. Malauradament, al febrer de 2022, se'ns va informar que el projecte, tot i passar el procés d'avaluació, no havia obtingut suficient puntuació per rebre finançament europeu.





CT-4-2-00

MUSEU MARITIM DE
BARCELONA

VIII
VI

Responsabilitat social



Aportar valors per a la construcció de comunitats més igualitàries i per a la generació del benestar

El Museu és intrínsecament una institució socialment responsable. A través de les nostres accions es treballa per aportar valor a l'entorn i a la ciutat, a més de contribuir a una societat més cohesionada socialment, inclusiva, diversa i sostenible.

Per a aquest 2021, encara marcat per la pandèmia, s'ha posat èmfasi per estar al costat d'aquelles persones i col·lectius més vulnerables amb l'objectiu de contribuir en la millora de la seva salut i benestar.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Alinear les nostres actuacions en els objectius de desenvolupament sostenible.
- Avançar en les actuacions, projectes i activitats que fomentin la nostra missió com a museu inclusiu, accessible i divers.
- Reforçar la missió social del Museu a través de bones pràctiques que repercutixin en l'avenç de la cohesió social i la solidaritat.
- Promoure el compromís de la institució amb l'entorn i la ciutat, a través d'actes i activitats que afavoreixin l'accés i el coneixement de la institució per part de la ciutadania.
- Treballar per ser una institució sostenible i que ret comptes.

ALGUNES DADES

- 154 persones amb discapacitat han participat en el programa d'activitats accessibles.

- A les 13 activitats adreçades a persones i col·lectius vulnerables hi han participat 299 persones.
- S'han organitzat 6 activitats per a la gent gran que han tingut una assistència de 250 persones.
- El projecte Mar&Memòria per a persones malaltes d'Alzheimer ha continuat durant el 2022 amb activitats en línia que han arribat a 53 persones.
- En les activitats incloses dins el programa per a la comunitat de l'entorn s'hi han implicat 345 persones.
- Tot i la situació de confinament i restriccions, s'han programat 4 jornades de portes obertes durant els grans esdeveniments de ciutat amb 3.579 persones visitants.
- L'entrada gratuïta dels diumenges a la tarda amb què s'eliminen les barreres d'accés per motius econòmics ha beneficiat 27.164 persones.
- 7.189 persones han gaudit dels espais enjardinats del Museu els diumenges al matí.
- A través de les 2.167 hores pràctiques formatives, 9 alumnes s'han familiaritzat amb un entorn laboral i s'ha contribuït a la seva futura inclusió laboral.
- S'han dut a terme 394 hores de treball en benefici a la comunitat, gràcies a les quals 5 persones participants del programa de prestacions socials han evitat sancions que els portarien a la presó.

CAL DESTACAR...

Durant el 2021 s'ha prosseguit treballar conjuntament amb la comunitat de l'entorn, participant activament a les festes i activitats

culturals més arrelades en el territori on s'ubica el Museu conjuntament amb el teixit associatiu i educatiu del barri. Destaquen la Festa Major del Raval, les Festes del Roser de La Rambla o el Festival Ravals. S'han enfortit aliances i el treball en xarxa amb diferents agents del territori a través de projectes educatius, visites comentades i tallers que han representat un augment de la participació de les entitats i associacions en projectes de la institució.

Com a membres del Patronat de la Fundació Tot Raval, de la qual el Museu a més forma part de la junta i ocupa el càrrec de Secretaria, el Museu reforça la seva contribució en la millora de la cohesió social del territori i en la construcció d'una comunitat més igualitària. Com a equipament de ciutat de referència, hem estat presents en els grans esdeveniments de Barcelona com són la Nit de Museus, l'In Museu, l'Ou com balla, les Festes de Santa Eulàlia o La Mercè.

Cal destacar, a més, l'adhesió a festes i celebracions importants vinculades al món marítim com és la del Dia Internacional dels Mars i Oceans.

Conscient que la pandèmia ha aprofundit les desigualtats de molts col·lectius, el Museu ha estat especialment sensible per acostar-se a les persones més vulnerables. A través d'iniciatives com Fotomemòries del Mar, Els museus et visiten, Donem la benvinguda a la gent gran, el projecte Mar&Memòria per a persones malaltes d'Alzheimer s'ha estat al costat de les persones grans en aquests moments tan complexos.

S'ha continuat amb el programa d'activitats accessibles, seguint els protocols específics, amb visites comentades a les exposicions temporals adreçades a persones amb discapacitat visual, auditiva i amb problemes de salut mental. Els tallers i visites comentades ofertes a col·lectius amb risc d'exclusió social al voltant de l'exposició Mestres d'aixa de butxaca han fomentat l'acostament a la institució per part de col·lectius de diferents entitats que atenen persones vulnerables, especialment de mares i infants.

La inclusió de gènere i la incorporació de la perspectiva de gènere en la narrativa ha estat molt present en l'estratègia del Museu, de la qual es vol destacar l'exposició El desig és tan fluid com la mar, en la qual, conjuntament amb les activitats

vinculades, s'ha començat a introduir l'òptica LGTBI en la interpretació del patrimoni marítim.

El Museu Marítim de Barcelona ha estat inclòs en el cens d'espais de cultura responsables que atorga la Generalitat de Catalunya, i en el qual s'ha donat difusió d'aquelles institucions que han adoptat els protocols sanitaris per prevenir la COVID-19 i s'ha compromès en l'aplicació de programes d'inclusió social.

A través de la campanya solidària Un gest, un llibre organitzada conjuntament amb Servei Solidari des del mes de novembre, el Museu dona suport a projectes d'acollida lingüística de persones vulnerables del Raval, fomentant la reutilització dels llibres duplicats a la biblioteca a canvi de donatius voluntaris. La recollida de taps que duen a terme els treballadors de l'MMB és una altra de les accions solidàries del Museu, en aquest cas, per contribuir a la investigació de la malaltia hereditària Ataxia de Friedreich que organitza la Fundació Almar.

El Museu impulsa la inclusió laboral de persones vulnerables a través d'algunes empreses proveïdores, com la Fundació Tallers, responsable de l'eliminació de paper confidencial de còpies de documents i esborranys amb dades personals.

La pandèmia i el teletreball ha condicionat la implementació d'algunes de les accions previstes dins del Pla d'acció ambiental del Consorci de les Drassanes i Museu Marítim de Barcelona. No obstant, s'ha continuat treballant per la reducció de l'impacte ambiental, que ha comportat la reducció del consum de residus i energia respecte d'anys anteriors, destacant la disminució d'ús de paper gràcies a l'estratègia de treball que ofereixen recursos d'informació del Museu a través d'eines digitals, les publicacions digitals i la difusió digital que va substituïnt els suports de difusió en paper.

Altres accions importants han estat les de sensibilitzar els visitants i la societat, la consciència ambiental i la necessitat de la lluita contra el canvi climàtic, de les quals destaquen l'activitat Observadors del Mar-Microplàstic watchers, adreçada a la comunitat escolar o els actes de celebració del Dia dels Mars i Oceans, que incloïen navegacions per analitzar la contaminació del port de Barcelona.

ludus, lusus, jocus

Ludus significa victoria, *lusus* la referencia a la distracción i *jocus* es lo opuesto a la seriedad
Ludus significa victoria, *lusus* se refiere a la distracción y *jocus* es lo opuesto a la seriedad
Ludus means victory, *lusus* refers to distraction and *jocus* is the opposite of seriousness

seres lúdicos

Las personas somos seres lúdicos; vivimos para jugar o jugamos para vivir. Somos los descendientes de los monjes. Somos, como puntualiza Jorge Wagensberg, los herederos y herederos de un simio inmaduro, lúdico, porque, desde que nacimos hasta que nos morimos, no perdemos nunca el sentido lúdico: giraremos de la abstracción, buscaremos distraernos, sentiremos placer jugando y lo haremos creativamente.

«Desde la orilla, observamos con fascinación el bote de seda que surtea las olas. Sufrimos por si se cae la pluma, por si se hunde... pero nuestra barquita sigue su camino. Se pierde en los azules y cuando ya no la vemos, suspiramos y la imaginamos atizando su geografía por descubrir. Tenemos la certeza de que está a punto de encontrarse con las sirenas y los tritones, y nosotros somos -y lo seremos siempre- sus capitanes y capitánas»

playful creatures

People are playful beings. We live to play, or we play to live. We are the descendants of monkeys. As Jorge Wagensberg pointed out, we are the descendants of an immature, playful ape. From our birth until our death, we will never lose our sense of play: we will enjoy playing and we will do so creatively.

«With fascination as the catfisherman watches that the feather will fall off, that the boat keeps on sailing. It disappears and we can no longer see it. We imagine it sailing new worlds. We are sure we will find mermaids and mermen. And we are always their captains»





stay
plastic
bytes

1930



1962



1978



1980



1964



1968



1981



1983

1989



1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994

1994



1994

1994

1994

1994

L'MMB amb els ODS

 <p>1 FI DE LA POBRESA</p>	<p>A través de la campanya solidària Un gest un llibre, l'MMB fomenta la reutilització de llibres duplicats de la biblioteca a canvi de donatius voluntaris que van destinats a projectes d'acollida lingüística a joves que acull la Fundació Servei Solidari, una entitat del Raval, per a fomentar la formació, ocupabilitat i autoocupació de persones vulnerables.</p>	 <p>3 SALUT I BENESTAR</p>	<p>303 persones grans han participat en les activitats culturals que tenien com objectiu beneficiar la seva salut i benestar emocional.</p>
 <p>4 EDUCACIÓ DE QUALITAT</p>	<p>16.398 estudiants han participat a les 41 activitats del programa pedagògic que ofereix l'MMB per a que infants i joves puguin conèixer el nostre patrimoni amb la mirada sempre posada en la mar i la navegació.</p>	 <p>5 IGUALTAT DE GÈNERE</p>	<p>L'exposició El desig és tan fluid com la mar ha incorporat la perspectiva de gènere en la narrativa del Museu des de l'òptica LGTBI en la interpretació del patrimoni marítim.</p>
 <p>6 AIGUA NETA I SANEJAMENT</p>	<p>Els jardins del Museu i del Baluard es reguen a través del sistema de reg automàtic, gràcies al qual es fa una gestió més sostenible de l'aigua.</p>	 <p>8 TREBALL DIGNI I CREIXEMENT ECONÒMIC</p>	<p>Durant el 2021, els treballadors i les treballadores han dut a terme accions formatives amb un total de 3.426 hores. La formació del personal de l'MMB contribueix a augmentar la satisfacció i la motivació de la plantilla.</p>
 <p>10 REDUCIÓ DE LES DESIGUALTATS</p>	<p>L'exposició Traspasant murs i mars. L'art com a salvavides organitzada conjuntament amb la Fundació Setba, ha suposat augmentar la possibilitat de reinserció i millorar l'autoestima i competències relacionals de joves immigrants del centre educatiu de Justícia Juvenil de Can Lluçà.</p>	 <p>11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES</p>	<p>La nostra institució té com missió protegir i salvaguardar el patrimoni marítim. La custòdia d'un fons amb gairebé 430.000 registres és un dels eixos prioritaris i estratègic de la nostra institució. La nostra missió forma part de l'objectiu en que es demana la necessitat de protegir i salvaguardar el patrimoni cultural del món.</p>
 <p>12 CONSUM I PRODUCCIÓ RESPONSABLES</p>	<p>A través de Norai, el restaurant del Museu Marítim de Barcelona, es fomenta el consum de productes de km 0.</p>	 <p>13 ACCIÓ CLIMÀTICA</p>	<p>A través del pla d'acció ambiental de l'MMB reduïm la petjada ecològica i impulem un gestió de model sostenible de la nostra activitat.</p>
 <p>14 VIDA SUBMARINA</p>	<p>607 escolars han participat en els diversos projectes de sensibilització sobre els grans problemes del medi marí, com són els microplàstics, la qualitat de l'aigua i la biodiversitat del mar.</p>	 <p>15 VIDA TERRESTRE</p>	<p>Vetllem per la conservació dels jardins del Baluard i els obrim a la ciutadania per contribuir a l'augment dels espais verds del territori de l'entorn. Durant el 2021, 7.189 ciutadans han gaudit d'aquests espais verds.</p>
 <p>16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES</p>	<p>En aquest 2021 hem signat 15 convenis de col·laboració amb diferents institucions educatives, culturals i altres grups d'interès, que ens han permès millorar la cooperació i augmentar l'intercanvi de coneixements.</p>	 <p>17 ALIANÇA PELS OBJECTIUS</p>	<p>Treballem per a rendir comptes a través del pla d'actuació i la memòria anual i el portal de transparència, accessible a tothom a través de la web. Amb aquesta acció busquem ser una institució eficaç i transparent.</p>



Gerència

9.1 Arxiu i gestió de la informació



Gestió de la informació i la transformació digital al cdrimmb, la transparència i accés a les dades i la difusió de la gestió documental i arxiu del museu

El Consorci continua implantant les eines i aplicacions digitals que li són necessàries en aplicació de les estratègies per a la digitalització de les administracions públiques i que afecta l'organització interna de la informació i de les dades que genera i que van encaminades a la transformació digital i a la gestió del canvi.

El CDRiMMB es preocupa per la transparència i accés a la informació i a les dades que gestiona i custodia d'acord amb la legislació vigent.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Incorporar les eines i aplicacions necessàries per millorar els tràmits i serveis electrònics i la gestió de la informació del Museu compartint el coneixement que es genera de manera transversal i transparent.
- Fomentar el seu ús entre el personal del Museu, mitjançant la formació i el suport personalitzat.
- Gestionar el manteniment i les millores de les aplicacions i les eines arxivístiques.
- Posicionar el Museu dins l'entorn digital dels centres patrimonials.
- Potenciar l'accés a la documentació i informació pública que custodia el Museu.
- Proporcionar a la ciutadania l'accés al

coneixement sobre la naturalesa i gestió del CDRiMMB, d'acord amb els principis de bon govern i transparència.

- Potenciar la curiositat a la ciutadania sobre els documents que custodia el Museu i les instal·lacions d'arxiu que els conserva i la seva difusió.

ALGUNES DADES

- Nombre d'expedients creats al gestor documental: 974 expedients.
- Nombre d'altres d'activitats a la plataforma de recursos d'informació: 151.
- Nombre d'altres de propostes de despesa a la plataforma de recursos d'informació: 412.
- Nombre d'altres de cessions d'espais a la plataforma de recursos d'informació: 12.
- Suport i consultes del personal del Museu sobre gestió documental i arxiu: 2.112 consultes de suport.
- Transferències documentals en suport tradicional: Documentació de 17 sèries documentals.
- Descripció arxivística dels fons de l'arxiu general: 574
- Ús d'aplicacions de tramitació electrònica: 144 registres entrada E-Tram; 114 registres EACAT; 426 registres ERES 2.0; 37 publicacions e-Tauler d'un total de 12 tramitacions.





documentació. Durant l'any 2021, s'ha exposat una mostra de factures històriques, en un espai sense barreres arquitectòniques, amb alguns documents en braille. També s'utilitzen altres mitjans, com ara el blog, o Twitter, amb un total de 1.579 seguidors.

Enguany, es va organitzar la Jornada de museus, gestió documental i arxiu amb l'objectiu de fer conèixer l'actualitat dels arxius dels museus, amb el títol *On són les dones als arxius de museus?* i ha estat dedicada a analitzar el paper de les dones en els arxius de museus. La situació de pandèmia per COVID-19 ha fet que introduïm un nou format de participació a través de plataformes digitals (Zoom) amb un total de 212 inscrits provinents de 13 països i amb un total de 208 participants.

S'ha continuat amb la formació i difusió interna vinculada a la implantació de l'administració electrònica i els sistemes d'informació amb les creacions de les Gotes d'Informació. Aquest any s'han elaborat 5 edicions.

9.2. Unitat d'assistents de sala



Oferir la millor informació i experiència de visita als visitants i usuaris del museu i als clients dels espais

La Unitat dels Assistents de Sala presta el servei d'informació telefònica i presencial al públic en general, venda d'entrades, gestió de reserves presencial i per internet, control de visites i dona suport a totes les activitats i actes que se celebren als equipaments del Consorci. Representa també la cara, els ulls i les orelles del Museu davant de visitants i usuaris.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Fer que l'experiència de visita al Museu sigui molt satisfactòria i d'alta qualitat informativa.
- Atendre amb qualitat el visitant sobre qualsevol dubte o consulta sobre els béns patrimonials del Consorci ja sigui telefònica o presencial.
- Mantenir l'ordre en l'edifici Patrimonial historicoartístic, gestionant les cues i el control d'aforaments.
- Venda d'entrades presencial i la gestió de reserves.
- Controlar l'accés d'empreses externes mitjançant acreditacions, i controlar els accessos i custodiar les claus dels diferents espais del Museu.
- Detectar a temps qualsevol problema de funcionament de les instal·lacions i reportar a les unitats responsables de manera immediata.
- Procedimentar tots els serveis que presta la unitat dels assistents de sala amb la intenció de certificar-los d'acord amb el model ISO.

CAL DESTACAR...

La coordinació amb altres unitats del Consorci és una de les responsabilitats més importants de l'equip dels assistents de sala. S'han rebut durant l'any 2021 multitud de correus demanant ajuda de treballadors i treballadores que estaven teletreballant i havien de rebre una visita, havia d'arribar una comanda, clients que havien de fer visites a la sala gran, així com diferents activitats que només es podien fer presencialment a l'edifici.

Elaborar nombroses propostes de millora i de reorganització del col·lectiu. S'ha informat de totes les incidències detectades a les exposicions i s'ha aportat un punt de vista des de la relació directa amb el visitant.

Definir el mapa de processos i procediments de gestió interna de la unitat, i elaborar un recopilatori amb les instruccions més importants en cas d'avaria, fuga de aigua o de gas, que tothom sàpiga

què fer, on són les claus generals, les bombes de la fosa sèptica, etc.

S'han realitzat tasques de coordinació de serveis amb el personal de seguretat i neteja i hem estat pendents del bon funcionament de tots aquests serveis. Acompanyar personal extern a llocs de visita restringida.

Participació directa en dies especials com La Nit dels Museus o el concert de Nadal.

El col·lectiu d'assistents de sala ha jugat un paper fonamental en el control de les mesures COVID-19 i en el respecte als protocols.

9.3. Gestió d'espais



Font de finançament per al consorci de les drassanes i espai al servei de la ciutat

L'equip de gestió d'espais del CDRiMMB és l'encarregat de posar a disposició d'empreses i entitats els diversos espais singulars i polivalents del Consorci per celebrar actes ciutadans com ara inauguracions i clausures de congressos, conferències, presentacions, sopars de gala, fires, exposicions, desfilades, convencions i tota mena d'actes que contribueixen a promoure el comerç, el turisme i el networking d'empreses privades, entitats i associacions.



ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Celebrar actes als espais del Museu sense cap incidència i amb resultat plenament satisfactori per part dels clients.
- Revisar els preus públics de cessió dels espais i elaborar una planificació d'ocupació a mitjà termini.
- Aconseguir certificar els processos de gestió d'espais del CDRiMMB d'acord amb la normativa ISO.
- Optimitzar els circuits de gestió documental i elaborar plans d'estalvi energètic i ambiental.
- Revisar el catàleg dels espais d'acord amb les evolucions de la normativa vigent.
- Consolidar els espais del CDRiMMB com a equipament cultural emblemàtic de la ciutat, estretament vinculat al seu entorn i amb capacitats per esdevenir un dels punts de referència de la vida cultural a la ciutat i al país.

ALGUNES DADES

- L'equip de gestió d'espais del CDRiMMB ha contribuït a la realització de 25 actes a la Sala Gran que han rebut un molt alt grau de satisfacció per part de les entitats i agències i que han tingut una gran acollida entre el públic assistent.
- S'han iniciat els treballs de revisió i aprovació del 100 % dels preus públics.
- S'han iniciat els treballs de gestió de la qualitat als espais i preparació de l'ISO.
- S'han fet el 100 % de les revisions del catàleg dels espais d'acord amb les evolucions de la normativa vigent aparegudes durant tot l'any 2021.

CAL DESTACAR...

Malgrat la situació adversa, l'equip de gestió d'espais ha desplegat una activitat comercial i de difusió que ha permès una notable ocupació dels espais: Sala Gran, Jardí del Museu, Vestíbul

del Museu i Grada Major. Aquesta ocupació contribueix d'una manera molt important al finançament del Consorci, i per tant resulta d'un gran interès estratègic per a la institució.

9.4. Serveis jurídics



Organització i implementació de la contractació del consorci d'acord amb la normativa existent, simplificació de processos i actualització de convenis de col·laboració

L'Assessoria Jurídica ha contribuït a endreçar la contractació menor del Consorci, especialment pel que fa a la substitució de la contractació reiterativa per licitacions obertes. Així doncs, s'ha intervingut en les matèries següents: convenis de col·laboració, preparació de les sessions plenàries del Consell General i Comissió Executiva, expedients de patrimoni, premis, concursos i microrelats, subvencions, assessorament extern i intern, Pla d'actuació de la Xarxa de Museus de la Costa Catalana, preparació de la documentació de les auditories, i donar suport jurídic a la Fundació de Suport al Museu Marítim de Barcelona, etc.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Substituir la contractació menor reiterativa per licitacions obertes.
- Implementar el seguiment i execució dels contractes adjudicats, per donar compliment al regulat a l'LCSP.

- Executar totes les contractacions, ordinàries i extraordinàries.
- Implementar un nou procés de liquidacions dels contractes.
- Revisar convenis estratègics per al Consorci.
- Adaptar tots els convenis de col·laboració a la Llei 40/2015 de règim jurídic del sector públic.
- Simplificació jurídica de procediments a través d'un nou protocol de cessió d'espais.

ALGUNES DADES

- S'ha licitat el 100 % dels procediments de contractació oberta i/o procediments negociats per raons tècniques (30 procediments en total).

S'ha preparat el 100 % de les licitacions i contractació menor finançades per la devolució de l'import de l'IVA per part dels agents finançadors de les obres de les Drassanes Reials de Barcelona. En total, 9 licitacions especials, de ràpida execució.

- S'ha actualitzat el 100 % dels convenis de col·laboració.
- S'ha tramitat el 100 % dels expedients de patrimoni, premis i concursos.
- S'han preparat les sessions del Consell General i de la Comissió Executiva del Consorci (3 i 2, respectivament).

CAL DESTACAR...

Les principals actuacions estan vinculades a actes de caire administratiu o jurídic, imprescindibles per al funcionament del Consorci. Cada una de les accions implica numerar fases d'estudi, redacció, tramitació, etc. La mera enumeració de tasques no fa justícia a l'esforç que implica garantir el dia a dia. Especialment en un entorn legislatiu canviant.

Una altra línia important ha estat el treball continu per reconduir contractació menor reiterativa en licitacions. Aquest any 2021, s'ha fet un gran esforç en licitar contractació menor recurrent, donant així compliment a la regulació de l'LCSP.

S'han preparat també convenis de col·laboració. Entre tots cal destacar un conveni de col·laboració per a la realització d'exposicions amb l'empresa Evolucionarte 2006 així com l'addenda per a l'exposició de l'artista Escher, una addenda al conveni de col·laboració amb l'Associació Amics del Nostromo, una addenda del conveni de col·laboració amb la Fundació per la Navegació Oceànica de Barcelona (FNOB) i la renovació de tots els convenis de col·laboració de les entitats adherides a la Xarxa de Museus de la Costa Catalana, adaptats a la Llei 40/2015 de règim jurídic del sector públic.

També s'ha realitzat un important esforç en la preparació de la documentació de les sessions dels òrgans plenaris (Consell General i Comissió Executiva), l'elaboració i tramitació d'expedients patrimonials (donacions, comodats i préstecs...), elaboració i tramitació de premis i concursos i assessorament jurídic en general.

9.5. El manteniment i la conservació de l'edifici



Treballem per assolir més eficiència energètica de les instal·lacions

La Unitat de Manteniment i Instal·lacions contribueix a mantenir les instal·lacions de les Drassanes Reials d'acord amb la normativa vigent de manera sostenible. Durant l'exercici 2021 s'han adquirit nous equips avançats tecnològicament, més eficients i de llarga durabilitat, que permeten assolir un menor consum energètic, així com un menor impacte mediambiental. La programació dels manteniments preventius ha permès reduir el nombre d'avaries i ha facilitat el correcte funcionament de les activitats del Museu.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Reduir el nombre d'avaries a les instal·lacions.
- Assegurar una bona conservació de les col·leccions.
- Conservar l'edifici patrimonial historicoartístic en bon estat per al gaudiment de la comunitat i de les futures generacions.
- Evitar les avaries a les instal·lacions per millorar l'experiència de visita dels visitants, i l'experiència de treball dels treballadors i treballadores.
- Complir amb la normativa específica per a cada instal·lació.
- Participar en el muntatge d'activitats, exposicions i esdeveniments del Consorci.

ALGUNES DADES...

- Realització del 100 % dels treballs tècnics necessaris per desenvolupar les corresponents licitacions.
- Realització del 100 % de les millores a les instal·lacions previstes al pressupost inicial.
- Realització del 100 % de les obres necessàries per renovar la llicència ambiental.
- Realització del 100 % de les actuacions necessàries per permetre afrontar la renovació de les instal·lacions més importants.

CAL DESTACAR...

S'han resolt la totalitat de les avaries a les instal·lacions, s'ha donat suport als muntatges d'exposicions i s'han atès les necessitats de les instal·lacions per dur a terme diferents activitats del Museu.

El manteniment rutinari de l'edifici és una tasca discreta i poc vistosa però garanteix que les diferents àrees del Museu puguin complir les seves missions. Per exemple, donant suport a noves exposicions, activitats educatives, esdeveniments a la Sala Gran i altres espais del museu, etc.

S'han realitzat una sèrie de millores i mesures de seguretat per protegir tant els treballadors com els visitants davant de possibles riscos.

Han estat d'una gran importància les obres i instal·lacions que quedaven pendents per poder actualitzar la llicència ambiental de l'edifici.

S'han realitzat una sèrie de millores i mesures de seguretat per protegir tant els treballadors com els visitants davant de possibles riscos.

Han estat d'una gran importància les obres i instal·lacions que quedaven pendents per poder actualitzar la llicència ambiental de l'edifici.

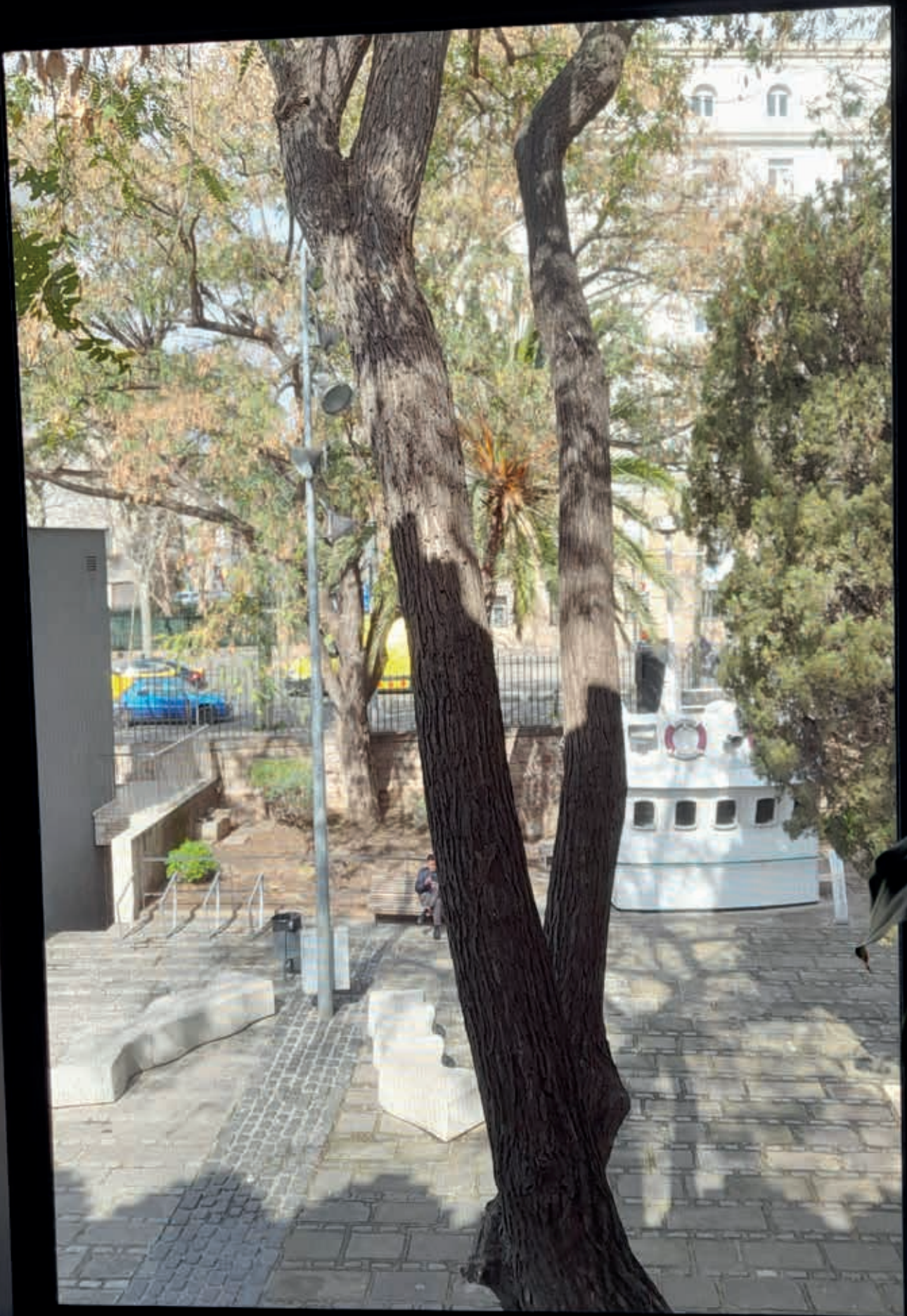
9.6. Recursos humans

Cap a un nou pla de formació

La dedicació del Departament d'Administració i finances a la gestió dels recursos humans del Consorci s'ha adreçat a elaborar la nòmina, realitzar el control horari i gestionar la plantilla, relacions de llocs de treball, provisions de llocs de treball, convocatòries, oferta pública d'ocupació, així com coordinar i gestionar la formació de totes les persones del Consorci.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT..

- Calcular la nòmina mensualment i realitzar el control horari del personal.
- Gestionar les millores socials, antiguitat, etc.
- Realitzar les convocatòries de personal.
- Elaborar el Pla de formació a 2 anys.
- Formar en coneixements bàsics de gestió de les administracions públiques i en prevenció de riscos laborals.



9.7 Gestió econòmica



Gestionar amb responsabilitat els diners públics

La Unitat de Comptabilitat i Finances s'ha encarregat de comptabilitzar totes les fases de l'execució del pressupost 2021 de despeses i d'ingressos. Ha elaborat tots els estats comptables necessaris per presentar els comptes anuals 2020, així com també ha elaborat la liquidació del pressupost 2020, els càlculs del romanent líquid de tresoreria i el resultat pressupostari del 2020. També s'han gestionat totes les compres del Consorci necessàries per al seu funcionament ordinari.

ELS PRINCIPALS OBJECTIUS HAN ESTAT...

- Comptabilitzar en temps real tota la gestió d'ingressos i despeses del Consorci.
- Fer els pagaments d'acord amb els terminis establerts en la normativa vigent.
- Evitar cometre errors de comptabilitat que condueixin a omissions de fiscalització, objeccions o observacions de la intervenció delegada.
- Contribuir a controlar la tresoreria i evitar tensions financeres mitjançant els informes de seguiment de la tresoreria.

ALGUNES DADES...

- S'han comptabilitzat el 100 % de les factures introduïdes al registre de factures dins dels terminis establerts legalment, així com les factures manuals.
- S'han comptabilitzat el 100 % dels ingressos.
- No s'ha rebut cap omisió de fiscalització per

part de la intervenció delegada durant l'exercici 2021.

- La tresoreria ha estat sempre en números positius.
- S'han pagat a termini el 100 % de les factures rebudes.

CAL DESTACAR...

Liquidació del pressupost de l'exercici 2021: el pressupost de l'exercici 2021 preveu uns crèdits definitius d'11.338.159,37 € en el pressupost d'ingressos i despeses, amb una variació del 38,32 % en relació amb l'any 2020, 8.197.251,88 €. Les previsions inicials eren de 7.948.396,00 €, i s'han registrat modificacions de crèdit per un import total de 3.389.763,37 €; d'aquestes modificacions en concepte de generació de crèdit per majors ingressos per a operacions d'inversions per import d'1.195.016,43 € procedents de l'Ajuntament de Barcelona, per mitjà de l'ICUB i de la Diputació de Barcelona per fer front a l'increment de les retribucions del personal, no previstes en el pressupost inicial, per import de 60.884,00 € i per incorporació de romanent líquid de tresoreria per import de 2.133.862,94 €, el gruix del romanent, 2.012.219,88 € és per fer front a la devolució d'ingressos per excés de finançament afectat als agents finançadors de les obres de rehabilitació de les Drassanes en el període de 2009 a 2013.

El pressupost de despeses de l'exercici 2021 presenta uns crèdits inicials de 7.948.396,00 € i uns crèdits definitius d'11.338.159,37 €. El nivell de disciplina en l'execució de la despesa és del 68,15% - 7.726.484,80 € - sobre els crèdits definitius.

Si diferenciem entre el nivell de disciplina en l'execució de la despesa de les operacions corrents (capítols 1 al 4) i de les operacions de capital (capítols 6 al 8). En el primer cas, l'execució és del 75,54 %, 7.370.398,02 €, sobre uns crèdits definitius de 9.756.754,99 €, i en el segon cas, del 22,52 %, 356.086,78 € sobre uns crèdits definitius d'1.581.404,38 €, l'esforç inversor del Consorci ha estat aquest exercici del 4,39 % (obligacions de capital 338.923,97 € / obligacions totals 7.726.484,80 €). L'esforç inversor del Consorci s'ha dedicat majoritàriament al manteniment anual de la flota, a l'adequació de les instal·lacions



El pressupost de despeses de l'exercici tancat de l'any 2021 presentava a 1 de gener unes obligacions reconegudes per import de 152.550,14 €. A 31 de desembre no resta pendent de pagament cap obligació. El pressupost d'ingressos d'exercicis tancats presentava a 1 de gener de 2021 drets contrets per import de 93.121,23 €; corresponents als exercicis 2012, 2018, 2019 i 2020; s'han recaptat drets per import de 81.769,49 €. A 31 de desembre, resta pendent de recaptar un saldo d'11.351,74 € de pressupostos d'anys anteriors.

El romanent de tresoreria de l'exercici 2021 és d'1.955.739,15 €. L'import en concepte de drets pendents de cobrament és de 759.187,87 € i el d'obligacions pendents de pagament és de 612.052,98 €. La provisió per saldos de dubtós cobrament és de 22.712,48 €. L'import

resultant, després dels ajustos, és positiu en 1.933.026,67 €. Les existències inicials a la tresoreria a 1 de gener eren de 2.321.454,08 € i a 31 de desembre les existències finals són d'1.810.715,26 €.

El resultat pressupostari ajustat a 31 de desembre de 2021 és d'1.149.892,45 € havent ajustat els crèdits finançats amb romanent de tresoreria per import de 926.467,70 € i les desviacions de finançament vinculades a despesa per inversions finançada per la Diputació de Barcelona, una desviació positiva per les despeses registrades a la comptabilitat l'exercici 2020 i justificades l'exercici 2021 per import de 67.202,58 € i la desviació negativa en concepte de despesa pendent de justificar per import de 290.627,33 €.



El museu en dades

Explotació estadística de les dades de visitants del Museu marítim de Barcelona

VISITANTS

El 2021 ha comptat amb un total de **117.002 visitants**, un 56% menys respecte el 2019. Respecte a l'any anterior però, hi ha hagut un increment del 80% de visitants. Destacar que la menor recuperació d'afluència de públic ha estat en els visitants al Santa Eulàlia, degut a que l'embarcació no ha participat en festivals marítims i a la menor programació d'activitats adreçades al públics com ara activitats escolars, festes infantils, etc.

Cal tenir present que aquest any encara s'ha vist afectat per les condicions sanitàries generades per la pandèmia i que han condicionat l'afluència de públic de forma irregular al llarg de tot l'any.

USOS O USUARIS

El 2021, el Museu ha atès presencialment **134.762 usuaris** el que suposa un 55% menys respecte al 2019.

Durant l'exercici 2021, el **programa d'exposicions** ha comptat amb un total de **112.940 visites**, destacant la bona acollida que han tingut les exposicions temporals d'aquest any.

D'altra banda, no s'han pogut dur a terme **activitats familiars** o adreçades al **públic general** que apleguessin moltes persones com ara festes infantils, etc. per motius sanitaris. Això ha fet que en alguns casos, algunes activitats s'hagin dut a terme de forma virtual, com per exemple les *Jornades de Museus i Educació* o les *VIII Jornada Museu, Gestió documental i Arxiu*, entre altres. En aquest sentit, destacar que l'MMB ha atès a **2.371 usuaris virtuals**.

Exposició
permanent al museu



74.384 usuaris
56% Any 2019

El nombre d'**usuaris presencials** en activitats i programes públics ha estat un 55% menys respecte el 2019, sent els **usuaris d'exposicions** i el **públic familiar** on hi ha hagut més diferències: un 56% i un 64% menys respectivament que en 2019. Pel que fa el 2020, hi ha hagut un creixement del **65%** respecte al **total d'usuaris**.

La resta de programes públics s'han vist també afectats tot i que per motius diversos (reducció del nombre d'educadors per a atendre escolars, virtualitat d'algunes propostes, etc.).

Els usuaris totals de les a exposicions han baixat un 56% respecte al 2019.

D'una banda, l'afluència de públic turista encara no s'ha recuperat respecte als anys pre-pandèmia, i d'altra, comentar que el pailebot Santa Eulàlia ha rebut un 68% menys de visites respecte el mateix any degut a que no ha participat en festivals marítims, entre d'altres circumstàncies. En aquest sentit, cal tenir present que aquesta baixada d'afluència de públic en el vaixell afecta al total de visites del programa d'exposicions.

Pel que fa a les exposicions temporals, s'han dut a terme cinc entre la Sala Mirador, el vestíbul i la Nau 1. Destaquen les exposicions *Imatges trobades. La Barcelona marítima de postguerra*, *Mestres d'aixa de butxaca*, *Vendée Globe 2020. En solitari al voltant del món* o *El desig és tan fluid com la mar* (amb 16.882 visites durant aquest any).



14.886 escolars
49% menys

Any 2019 (28.963 escolars)

El total d'escolars atesos ha estat de **14.886**, un 49% menys respecte a l'any 2019. S'han dut a terme 46 activitats i 530 sessions.

Respecte els usuaris del *Programa d'Activitats Pedagògiques*, comentar que s'han rebut 286

grups i 5.829 escolars. D'aquestes visites, un 39% ha estat alumnat d'educació primària i un 36,4% alumnat d'educació secundària. Pel que fa la procedència, d'aquest públic destacar que el 56% han estat grups de la ciutat de Barcelona i el 44% de la província de Barcelona. Destacar que durant aquest any no s'ha pogut comptar amb els 3 o 4 educadors que normalment aporta l'empresa Recrea, el que ha condicionat el nombre de grups escolars que s'han pogut atendre.

Respecte als usuaris dels **programes de llarga durada** (Observadors del mar i *Apadrina el teu equipament* i *Seguiment de la Vendée Globe*), comentar que suposen el **43%** dels escolars atesos.

Activitats familiars



988 usuaris
64% Any 2019

L'oferta d'activitats adreçada al públic familiar es desenvolupa principalment en caps de setmana o períodes festius. Pel que fa el 2021, algunes de les activitats programades es van fer de forma virtual o es van haver de suspendre amb motiu de la pandèmia.

Cal destacar, pel que fa a les activitats familiars de setmana, que aquest any s'ha reduït considerablement el nombre de sessions i també es va reduir el nombre de places en cada activitat. De fet, les activitats al Planetari, en tractar-se d'un lloc petit i tancat, no es van reprendre fins el mes d'octubre (només es van oferir durant tres mesos), i les activitats amb educador/a de Re-Crea, no van començar fins el mes de març. Tenint en compte això, assenyalar que la mitjana pel que fa a l'assistència per sessió no s'allunya tant de la que teníem abans de la pandèmia: 11 persones per sessió.

En aquest context, han participat **988 usuaris** en 15 tipus d'activitats diferents. En total, el públic familiar ha disminuït un 64% respecte a l'any 2019.

Activitats públic general



4.441 usuaris
47% Any 2019

Pel que fa el públic general, s'han dut a terme 250 sessions d'un total de 50 activitats amb una

participació de **4.441 usuaris**, un 47% menys que l'any 2019. Cal destacar que hi ha hagut menys actes i esdeveniments amb motiu de la pandèmia.

Activitats digitals

2.371 usuaris

673 usuaris activitats escolars

1.298 usuaris activitats públic general

En total s'han dut a terme **23 activitats virtuals** amb un total de **2.371 usuaris virtuals**. Els indicadors de recompte depenen del tipus de participació que planteja cada activitat.

Comentar que, fins ara, aquesta opció s'ha plantejat com una alternativa a la presencialitat davant les condicions generades amb motiu de la pandèmia. Caldria valorar si, una vegada recuperada la normalitat, es vol plantejar com a opció complementària i/o alternativa per a algunes activitats.

Igualment s'ha posat a l'abast del públic virtual la secció al web El Museu a casa. Aquesta secció inclou un recorregut virtual per les Drassanes (Google Arts & Culture), exposicions virtuals i l'accés a les col·leccions del Museu en línia.

PERFIL DEL VISITANT

El perfil del visitant individual de l'MMB ha canviat respecte anys anteriors. La pandèmia ha fet que:

- Actualment el públic sigui **principalment local** (57,6%). El públic turista ha passat a ser un 34,6%, 9 punts més que l'any passat quant va suposar el 25% dels visitants individuals. El públic procedent de la resta de Catalunya només representa un 2,4%.
- El 58% de visitants són homes (3 punts més respecte a l'any passat), mentre que el 42% són dones.
- El 50,4% dels visitants tenen de 30 a 49 anys, lleugerament més jove que anys anteriors.
- El 41% compra dues entrades.
- El fet de rebre més públic local ha fet també que hi hagi més visitants que repeteixen (25%).
- El 47% de visitants visita el museu amb amics i/o en família, mentre que el 31% ho fa en parella.

mmb MUSEU MARÍTIM DE
BARCELONA



Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona